18-ter Jahrgang Nr. 82. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 16. Juli 1886.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden österr. W.
Halbjährig 4 Gulden österr. W.
Vierteljährig 2 Gulden österr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Gold. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljährig 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Inserate werden nach beiliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן, ערשיינט וואָכענטלעך דרייַמאָל.

אכטצעהנטער יאָהרגאַנג נר. 82. 1886 Erscheint wöchentlich dreimal. בודאַפּעסט, פרייטאָג דן תמוז, התרמ"ו.

ערעדאַקציאָן אונד אַדמינים-
טראַציאָן בעפינדען זיך:
בודאַפּעסט,
האָכשטראַסע נומ. 1,
פּראַנומעראַציאָנס-פּרייס:
פאַר אָסטערייך-אונגאַרן
גאַנציעהריג 8 גולדן, אָסטער. וו.
האַלבייעהריג 4 גולדן, אָסטער. וו.
פיר־טעלייעהריג 2 גולדן, אָסטער. וו.
פאַר אויסלאַנד
גאַנצ'עהריג 9 גולד. — קר. ה. וו.
האַלבייעהריג 4 גולד. 50 קר. ה. וו.
פיר־טעלייעהריג 2 גולד. 25 קר. ה. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
אין יעדען טאָג אנגענומען.
אַנזאָגען ווערען
נאָך בייגעלעגטעם טאַריף בערעכנט.

דיא דעמענטירטע נאַכריכט.

דאס גראָסע עראייגניס, דער ענטשליסס דער אים אבגעהען בעגרייפענען ענגלישען רעגיערונג, דען בעליעבטען פערטראָג נאך דעם פערטייעניס בריוך רוסלאַנדס אים נאמען דער לאַנדען פאָן ענגלאַנד אלס גולד אונד גיבט צו עקלאַרען, פערגעער דיא נאַכריכט. דאס דיא ענגלישע רעגיערונג צום שטענד דער טרוקיא אונד צום שטענד איהרער אייגענען וויא דער אייראָפּאַישען אינטערעססען 3 פאַנעראַלשטאַבס אין דיא דאַרדאַנעלען ענטוגנדעט האבען, זונד פאָן לאַנדאָן אים מ מ ט ל י ך ד ע מ ע נ ט ר ט י י א ר ד ע ן. עס הייסט, דער ענגלישע מיניסטער דעם אייסערען, אלד ר א ז ב ע ר ד ר י, האבען זיך נאך דאַרבער גיכט געאייפערט, וועלכע אקציאָן ענגלאַנד דעם אייגענמאַכטס געם פאָרגעהען רוסלאַנדס גענעהמיגט אין אנגרייפ נעהמען ווערדע, אונד עס איזט נאך גיכט צו ערוואַרטען, דאס דעם בעצוגליך אין ענטשלוסס געפאַסט ווערדע, זא לאַנגע דיא ענטשיידונג גיכט גענאַלען איזט, אבר דיא גענעראַלרעגיערונג אם רוהיגע פערבלייבען, אדער אב זיא פאָן איינעם אנדערען מיניסטעריאַלען אבגעלאָזט ווערדען ווירד.

דאס דיא ווירקונג, מיט דער ווייר אין אנזעהונג דער מיטטעלאַנזיטמעער יעצט נאַכריכט בעליעבטען, איינע דורכאַוס גערעכטע וואר. בעווייזט — פאַסט מאַכטען ווייר זאגען דאס פיעבער, מיט דער דיא גאַנצע פּרעסע דיעזע נאַכריכט בעגרענדעלטע, אממיטטעלבאַר דיעזע נאַכריכט פאָן גענעהמען ווירדען ווירד. אונד דאבען דיא אייסערען אדרעגעגיכט אייגענטליך העלפאַר, דיא אחד אנגעוויאַהנט, אונד עס געריכט אונז גיכט צו ווונדערען, גענוגטהואונג, לאַנגשטאַרקען צו לאַנגען, דאס דיא הערראַרגענדסטען אַרגאַנע דיא אנגעלעגעהייט גאַנץ אין דעם זינגע אייפאַסטען, וויא ווייר דעם טאַגעסהעל — אלס ערסטע דיא זיך אבער דיעזען גענעגשטאַנד אייסשפּראַכען — געטהאַן האבען.

איזט נון דיא נאַכריכט אייך גיכט בעשטאַטיגט, זא האט דאך דיא טהאַטזאַכע, דאס זיא אים אַנפאַנגס גוטער מוטהעלע געקאָמען איזט, פערגעער, דאס מאַן אייראָפּאַ אַלע 24 שטונדען אין צווייפעל הייט בעפאַר זיא פאָן לאַנדאָן אים דעמענטירט ווירדע, אין יערעמאַן דיא אבערצייגונג וואַכגעהייפען, דאס דיא אַלטע נאַכריכט זולבסט ד י ר ע ק ט א ו י ס ד ע ג ע ר ד ו נ ג נ ס ק ר י ז ן ש ט א מ מ ע ן מ י ס ט ע. עס וויאר אייזאַנאַנגטער פ י ה ל ע ר. ד ע ן ע נ ג ל א נ ד אייסשטרעקקטע, אום צו ערפאָהרען, וויא זיך דעם אַלטיטשע אייראָפּאַ גענעגאַבער אייגעם אַלמען, אבערייגעם דורכאַוס גערעכטפערטיגטען, שריטטע, בעגעהמען ווירדע, אין רוסלאַנד אבער וואר עס אין פינגערצייג, דאס זיין פערטייוגסבריוד ענגלאַנד דורכאַוס גיכט גלייכגילטיג לאַסט אונד דאס ענגלאַנד זיך גיכט שייען ווירדע, זולבסט צ ז אַ ל ב ע ן מ י ט ט ע ל ן צו גרייפען, אום דיא רוסשען בייטע גיכט אין דען הימעל וואַכסען צו לאַסען. דיא אַפּגעשלאָסענע מיינונג אייראָפּאַס אבער ווירד זיך — וויא מאַן דאס אייך דייעסמאַל זעהר לאַנגטע — אייך דיא זייטע ענגלאַנדס שטעללען.

צור טאַגעסגעשיכטע.

אם 14-טען יולי 1789 וואָרדע אין פאַריז דיא בא ס ט י ל ל ע צערשטאָרט. עס וואר דעם אין פעסטעס שלאָסס, וועלכעס 1370 געגען דיא ענגלאַנדער ערבייט, שפּאַטער אבער אלס געפאַנגניסס געבראַוכט וואָרדע, אין וועלכעס דיא רעגיערונגען אללע פערוואָגען, דיא אייזען מסלעבע וואָרען, אדער דיא האהען פערוואָגען אם וועגע שטאַנדען, אינשפּאַרען אונד זעהר אָפּט פערשווינדען דען דעסען. זולבסט גאַנץ ווענע קינדער האַבען דאַהין, דאס אין אנדערער זיא בעגעבען קאָנגע, אלס דיא גראַסע פראַנצאָזישע רעוואָלוציאָן אים-בראַך. רוסטעטע זיך דער צאָרן דעם אַלקעס געגען דיעזעס בעריכטעטע געפאַנגנעס, עס וואָרדע אנגעגרייפען אונד בין אייך דען גרונד צערשטאָרט. דיס דאמאלס פיעלט דיא פראַנצאָזישע נאַציאָן דען 14-טען יולי אלס אין נאַציאָנאַלפעסט. דיעזעס פאָנד אייך פאַרגעסטערן אין דער איבערגע דורך מיליטאַראַרען, פיעריעריק, פייאַטהע, אטערן, מוזק שטאַבס: דיא זיהע איזט נוריגענדס געשטאָרט וואָרדען.

* * *

אין דער אייסטען פאַבריקסשטאָרט ב ע ל-פ א ס ט ו ר קאַם עס פאַרגעסטערן צו זעהר עינסטען קאַמפּפען צווישען דען לאַשטאַלען אונד אַראַזשטען. דיא לעטצטערען זונד אנדאַנגער ענגלאַנדס, וואָרענד דיא לאַשטאַלשען אילאַנדער זיך גערן זולבסטשטאַנדיג מאַכען מאַכטען. דער מראַיאַרל עגשטאַנד דאַוערד, דאס דיא לאַשטאַלקען דיא אראַנזשעסען הערען וואָלטען, אתרע נ י נ ג ב ו י ט ע ה א ל ל ע (קלוב) דורך אייגען פיעריליכען אינטיג אייגען. דיא פאַליציאָ שרייט אייז, דאס אבער פרעכטבאַר געלייסטען: אינער הונדערט זשענדאַרמען וואָרדען פערוואָגדעט, צוויי פאַליציאָבעאַמטען געטאָדטעט, אין סאַלאַט אונד צוויי צווילינגסען ערשאָסען, פיעלע אנדערע פערוואָגדעט, אייך הייזער וואָרדען געפלינדערט אונד צערשטאָרט. זעהר פיעלע פערהאַפטונגען האבען שטאַטגעפונדען.

* * *

בין געסטערן אבענד זונד 648 וואָהלען פיר דאס עגנגלישע פאַרלאַמענט בעקאַנגט צווייגען. פאָן דיעזען זונד 513 אנגעדאַרינג דער טאַריפטיא (לאַרד פאַלסבאַרי) 179 דער וויגאַרטיא (גלאַדסטאָן) 82 פאַרגעלעגטען אונד 34 אינאַגיסטען. דא דיא פאַרגעלעגטען בעשטאַמט מיט גלאַדסטאָן שטאַמען ווערדען, וועגן דיעזער זיין פראַגאַמאַס בעצוגליך אילאַנדס אייפערסוכטדאַלס, זא שטעהן בין יעטצט 261 313 מאַנדאַטען גענעגאַבער. דען אייסשלאָג ווערדען אלזא דיא — וויא דאס שאַן פאָר מאַנען אייסגעשפּראָכען האבען — דיא אינאַגיסטען געבען, שלאָגט זיך דיא פאַרטיא צו אייהרעם אלטען פיהרער גלאַדסטאָן, דאנן האט ער דיא מאַיאָרטאַט. וויא גיכט, זא איזט דאס קאַבינעט גלאַדסטאָן — געוויזען.

אייבריגענס פערלייטעט עס בעריכט, דאס גלאַדסטאָן צווישען הייטע אונד מאָרגען זיינע אבדאַנקונג אין דיא האַנדע אייהרער אייהרער מאַיאָרטאַט דער קאַבינעטס פאָן ענגלאַנד נעדערלעגען ווירד. בייא דען פערוואָרענען פאַרטיפערהאַלטנישען אין ענגלאַנד איזט זולבסט דאס גיכט אונמאָגליך, דאס דער 88 יאָהריגע גלאַדסטאָן נאך איינמאַל, צום 4-מאַלע, אין דיא שפּיטצע דעם ענגלישען שטאַאַטעס געהאַנגען ווירד. זונד עס דאך נאך מיט 15 מאַנאַטען, דאס גלאַדסטאָן אבגעדאַנקט, ווייטעם האט אייך שאָן מאַלסבאַרי אייגמאַל אבגעדאַנקט, אונד יעטצט בעריטעט זיך ווייטער גלאַדסטאָן צום געהען פאָר.

דער צאָללקריעג.

ווייר ערהאַלטען עס אייגענגעשטעהען, דאס דאס י י נ צ י ג ע רומאַנען אין דעם צאָללקריעג מיט דער ג ר אַ פ ען אַסטערייך אינגאַרישען מאָנאַרכיע זיך פאָסט וויא אין ווייגער געבערדעט. אונד אין דער טהאַט אין אייגער גינסטיגערען לאַגע זיך בעפינדעט, וויא ווייר, ווייגען אינזערע רעגיערונג זיך גיכט באַלד צו אייגעם ענערגישען שריטטע ערהעבען זאָללטע.

דיא לאַנגע איזט פאַרגעגען: רומאַנען האט אינז דורך דיא ענאַרטע צאָללערהאַלטונג ווייגע גרענצען געגעבען, וויאַרוים ווייר דאַמיט אנטוואָרטעטען, דאס ווייר זיין געטרייד אונד זיינע פראַוזקטע עבענאַלס גיר ביא אייגער פערצאָללונג נאך דעם לאַמפּפּפּאַרטיפ אבער אינזערע גרענצען לאַסען, וא זולבסט דיא דונאַוזיטה (טראַנזיטה) פערלייגט האבען.

אין ווייגע איזט יעדאך פיר דיא רומאַנישע אייפיהר אָפּען, דען ווייר איהם גיכט פערשפּערען קאָנגען: עס איזט דעם דיא דאַנוביא. דיעזע וואַסערשטראַסע, דיא דורך פאָן אינז מיט אנדערען שטאַאַטען געשלאָסענע פערטראַגע אלס אייגע פריי וואַסערשטראַסע, דען האַנדעלספּפּפּלאַטץ אללער נאַציאָנען אָפּען בלייבען מוס. דיעזער וועג מאַכט אינזערע פאַרקעהרונגען גענען דען טראַנזיטה פערקעהר רומאַניעס צו גיכט.

צוואַר איזט עס דיא „ב. ק. אַסטערייכישע דאַנוביא-דאַמפּפּשיפפאָהרטס-געזעלשאַפט", דיא דער אייגענטליכע פראַכטבערעכטיגטער צווישען רומאַנען אונד אללען אין דער דאַנוביא געלעגענען לאַנדערן איזט.

דיעזע פערקעהרסאינטערעסען געהאָרט אבער אייגער אכטצעהנטעלשאַפט, דערען אייגנאַהמען זיך אהנען אין דיעזעס יאָהר בעדייטענד פערמינדערט האבען, אונד דיא קריעגע דער דייגערונג אייגענען ווירד, קיינע רומאַנישען פערפראַכטונגען אייפצינעהמען, ווייל דיא דאַס פערמאָגען דער געזעלשאַפט אייגענמיין שאַדען מיסטע.

פייליך ווען אַסטערייך-אונגאַרן דעם פאָן רוסלאַנד געגעבענען בייסשפּעלע אין דער באַלקאַנע אַלגען, אונד דען פריען שפּפּפּערעהר אייף דער דאַנוביא אלס אייגענהאבען עקלאַרען וואָללטע אונד כאַנגטע, ווירדע דעם שאַאַטעער רומאַנען באַלד דאס לאַבען פערגעהען; אין אינזערן שטאַאַטסלענקערן לעבט יעדאך נאך עטוואס מאַראַל, דיא אייגען פערטראַגסבריך גיכט צולאַסט.

רומאַנען איזט אינדעסען דאַרויף בעדאַכט, דיא נאַטהלידענדען וועבענבוהנער אינדוסטריען צו זיך צו פערפּפּלאַנצען, זא דאס אין מאַנכען גייעגבען אללע געזעללען אבער דיא גרענצע גייאַנדערט זונד, אינדעם איהנען רומאַנישע אנגעטען פאַרשפּראַכען.

דיא דעמענטירטע נאַכריכט.

דאס גראָסע עראייגניס, דער ענטשליסס דער אים אבגעהען בעגרייפענען ענגלישען רעגיערונג, דען בעליעבטען פערטראָג נאך דעם פערטייעניס בריוך רוסלאַנדס אים נאמען דער לאַנדען פאָן ענגלאַנד אלס גולד אונד גיבט צו עקלאַרען, פערגעער דיא נאַכריכט. דאס דיא ענגלישע רעגיערונג צום שטענד דער טרוקיא אונד צום שטענד איהרער אייגענען וויא דער אייראָפּאַישען אינטערעססען 3 פאַנעראַלשטאַבס אין דיא דאַרדאַנעלען ענטוגנדעט האבען, זונד פאָן לאַנדאָן אים מ מ ט ל י ך ד ע מ ע נ ט ר ט י י א ר ד ע ן. עס הייסט, דער ענגלישע מיניסטער דעם אייסערען, אלד ר א ז ב ע ר ד ר י, האבען זיך נאך דאַרבער גיכט געאייפערט, וועלכע אקציאָן ענגלאַנד דעם אייגענמאַכטס געם פאָרגעהען רוסלאַנדס גענעגאַבער אין אנגרייפ נעהמען ווערדע, אונד עס איזט נאך גיכט צו ערוואַרטען, דאס דעסבעצוגליך אין ענטשלוסס געפאַסט ווערדע, זא לאַנגע דיא ענטשיידונג גיכט גענאַלען איזט, אבר דיא גענעראַלרעגיערונג אם רוהיגע פערבלייבען, אדער אב זיא פאָן איינעם אנדערען מיניסטעריאַלען אבגעלאָזט ווערדען ווירד.

דאס דיא ווירקונג, מיט דער ווייר אין אנזעהונג דער מיטטעלאַנזיטמעער יעצט נאַכריכט בעליעבטען, איינע דורכאַוס גערעכטע וואר. בעווייזט — פאַסט מאַכטען ווייר זאגען דאס פיעבער, מיט דער דיא גאַנצע פּרעסע דיעזע נאַכריכט בעגרענדעלטע, אממיטטעלבאַר דיעזע נאַכריכט פאָן גענעהמען ווירדען ווירד. אונד דאבען דיא אייסערען אדרעגעגיכט העלפאַר, דיא אחד אנגעוויאַהנט, אונד עס געריכט אונז גיכט צו ווונדערען, גענוגטהואונג, לאַנגשטאַרקען צו לאַנגען, דאס דיא הערראַרגענדסטען אַרגאַנע דיא אנגעלעגעהייט גאַנץ אין דעם זינגע אייפאַסטען, וויא ווייר דעם טאַגעסהעל — אלס ערסטע דיא זיך אבער דיעזען גענעגשטאַנד אייסשפּראַכען — געטהאַן האבען.

איזט נון דיא נאַכריכט אייך גיכט בעשטאַטיגט, זא האט דאך דיא טהאַטזאַכע, דאס זיא אים אַנפאַנגס גוטער מוטהעלע געקאָמען איזט, פערגעער, דאס מאַן אייראָפּאַ אַלע 24 שטונדען אין צווייפעל הייט בעפאַר זיא פאָן לאַנדאָן אים דעמענטירט ווירדע, אין יערעמאַן דיא אבערצייגונג וואַכגעהייפען, דאס דיא אַלטע נאַכריכט זולבסט ד י ר ע ק ט א ו י ס ד ע ג ע ר ד ו נ ג נ ס ק ר י ז ן ש ט א מ מ ע ן מ י ס ט ע. עס וויאר אייזאַנאַנגטער פ י ה ל ע ר. ד ע ן ע נ ג ל א נ ד אייסשטרעקקטע, אום צו ערפאָהרען, וויא זיך דעם אַלטיטשע אייראָפּאַ גענעגאַבער אייגעם אַלמען, אבערייגעם דורכאַוס גערעכטפערטיגטען, שריטטע, בעגעהמען ווירדע, אין רוסלאַנד אבער וואר עס אין פינגערצייג, דאס זיין פערטייוגסבריוד ענגלאַנד דורכאַוס גיכט גלייכגילטיג לאַסט אונד דאס ענגלאַנד זיך גיכט שייען ווירדע, זולבסט צ ז אַ ל ב ע ן מ י ט ט ע ל ן צו גרייפען, אום דיא רוסשען בייטע גיכט אין דען הימעל וואַכסען צו לאַסען. דיא אַפּגעשלאָסענע מיינונג אייראָפּאַס אבער ווירד זיך — וויא מאַן דאס אייך דייעסמאַל זעהר לאַנגטע — אייך דיא זייטע ענגלאַנדס שטעללען.

דיא פערטהיילונג דער שפענדען.*)

ס ט ר ו ן, דען 9. יולי 1886.

דיא גראסארטיגען זאמלונגען פיר אינזערע פעראינגליקטע שוארט, ביא ווערלכען זיך אללע שכטען אונד קראפטען דער בעפאלקערונג, אונס־בעזאגט אבער אינזערע גלייבענסבריידער אללערלאנדער אונד נאציאנען, זא אפפעיילליג בעטהייליגטען, בעפינדען זיך בעריים אין דאנדען דעם הילפסקאמיטעעס, א י ב ע ר א י נ ע פ י ע ר־ט ע ל מ י ל ל י א ר ד ע ן ג ו ל ד ע ן אינט איינע־פלאפסען, אונד גון דענקט מאן דאראן, עגלליך אינמאל צור פערטהיילונג צו שריטען. עס אינט פריוואהר דאר אן דער צייט, דאפס דיא נעלדער אינגאנד אידער בעשטימטע צייטפרד ווערדען, דאמיט דיא אבגעבראנגטען דען אי־פבייא אידער איינגעאשערטען הייזער פארגעדטען מאנגטען, דיא ערסטע דאלפטע דעם זאמטמערס אינט בעריים פארבייבער אונד דיא בויצייט בייבכב זאמט אין דאפסעטנס 3 בזו 3½ מאנאטע בעשראנקט. איין ראשעס דאנדערן בעצעלך דער פערטהיילונג אינט זאמט זעהר געבראכט.

דאס דיעע זעלבסט בעטריפפט, דאבע אך נרוגד אונד אי־דאבע צו דער פערטשטונג, דאפס דיא יידישען אבבראנדלער גענגנאבער אידען בריסטלכען טשבריגען דען קיינגרן צעצהען ווערדען. שאן אים דען בויהעיגען פערפיגונגען דעם קאמטעעס אינט אינ שטעפפטשטעלליג בעדאנדלונג דער יידען צו ערוהען, מיט דען בעריים פערטהיילטען נעלדערן אים בייליפיגען בעצראנגע פאן 50,000 נולדען. דער ווייל נכט אין דעם מאאסע בעדאכט ווערדען, אלס מאן עס בולד גנעווייגט האטטע טהון זאללען, וואהרענד צום בייספיעל דיא בריסטלכען הערדער אונד פאפפסדרען ווייבער דאס יידען וואהרען, דאבען דיא יידישען הערדער אונד „מדרים" אינע דאכט אינבעריישערע אינשערע שטשטיגונג בעקאמטען. נכט אנדערס גינג עס מיט דען האנדווערקערן.

פערנער בעאבזבטטעם דאס קאמטעע דער קוי־בע 8000, דער סינאגאגע אבער בראם 4000 נולדען אללא גענייא דיא דאלפטע צו צו ווערדען. אוט דאס נכט אינע קיינגערע פארטהיילבקייט אן גדיי־בע אנגעהמען צו קאנגען, דאס פאן דער אינגע־גאנגענען פערטעל מיללאן צוצוגעבען אייא דרוט־טעל פאן אזזאלרטשען שפענדען הערדערען, דיא שפענדער דאבען אללערדינגס פיר אללע פעראנגליקקטע, אהנע אנטערשעד דער קאנפעסי־סיאן, אידער מידדע נאבע אין דען אלטאר דער מענשלכבקייט געבראבט. ווייל פעראנגען אין דונע סעפעראטע טהיילונג, דאס ווארע טראכטבן אינד אך אינגעדבבט, אללדיג דאס ווייל יידישען אוט אינזבטטפאללדעם אונד אינפארטיאטישע פארגעהען אין זאלבער סעפעראטטטמס פאן יידען אונד בריסטען אוט בעריים אינמאל פאר 20 יאהדען פארגאנגטמען יאהדען, אונד צוואר צום נאבטטיילדע דער עריסטען. עס יאהר דאס אין דער שטארט בראדי, דיא דאמאלס מאמאר נעדעע־בראנגטע, ווא אינגע ערען נכט אינבעקאנגטע, צאהלטען דאמאלס דיא בריסטטכע אינטיאהנער דונער שטארט פעללבבט 18 פערצענט דער נאב־צען בעפאלקערונג. ווא ווار אבער דיא פערטהיי־לונג? דיא הערדען דעם לאנדעס בעשראפטען; עס ווארד געפטרבט; דיא אינע דאלפטע דער אינגע־נאגגען אינטערשטבצונגסבייטראגע געדאלט ווד־דען, דיא אנדערע דאלפטע דען בריסטען. אין פאלגע דעזעס הטטעדשטיגדען אינדבבסט דאס אין בריסטטכע יאבסערדאגער, דעם דאבסטעס דיגע צוויא יאבסערלאגגען פערבראנגט יאהדען, פעללבבט מעדר בעדאמטען אלס אין אבגעבראב־טער יידישער הטטבגטעצער.

דאר לאבסען ווייל דיא פערגאנג עגדיגט ווטען, פיר יעטצט דאנדערלע עס זיך דאהדן צו. ווטען דאפס ווד נכט ווייעדר אין דיא אינע אדער אנדערע אדט פערקדיגט ווערדען. שאן הערדשט אינאדינגקיט אונטער דען קאמטעעטטדערען ווערבסט אינפאללע דער אינגעמאבטגהדט דעם „יי. אינד."

*) נאר אינער הארדיטפאנגען דעם „יי. אינד."

שטאטטראלטערס דער מעהדערע פערטהיילונגען פארנאהם, אהנע זיך פריהער מיט דעם קאמטעע בעראטהען צו האבען. פערנער ווירד מיר אים פערלאבסלכער קוועללע בעריכטטט, דאס פריבט אראם מאפיטהא דער ווייגע פראוידענס דעם הוספ־קאמטעעס, זין אמט נערדעלגען ווילל. אינטער זאלכען אומטטאנדען אוט עס דאפפעלטע פפלכט דער יידישען קאמטטעמטטלדער, געבען דעם אללגעמיינען דאס שפעצעלל יידישע אינטערעסטע צו יאהרען.

— ש.

פרענמעראציאס־איינלאדונג.

ווד עדוכען אונטערע נעעהרטען פרענומעראנטען דערען פרענומעראציאנס־טערמין אם 15־טען יולי 1886 צו ערגדע גערטע (וואס נאמען דד יולי ד ר אויפ אידער „אדרעסס־שליטפע" אנגעגייבט אוזט), אידער פ ר ע נ ו מ ע ר א צ י אן נ י ט ס נ ס צ ו ע ר ג ע ר ן, דאמט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאטטטר קיינע שטאדטנג עדלידדע.

אונד בטטטען ווד דיא אדרעסטע דייטליך ווד אללגע אנגעגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

דאכטטראסע נומטמער 1, בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

☛ נייא אינטערטעענדע פראנומעראנטען ערדאל־טען מיט דער ערסטען נומטמער דאס פ ר א נ ק ס. אללדע פ ר א נ מ י ע נ ב י ר־

„פ ר י י ט א נ אבענד".

נ ר א ט י ס אינד פ ר א נ ק א צייטשקקס.

פערנער דיא בויהער ערטשיעענען פראטטע־צענען דעם גענגנ־וראטטי, פלעטטעדטטי אללל־עטאנס דאס גיב גטעדבנגטע דין יי־ד־ען ווד אמטטטלכען אינטערע אבאנגנטטען אינטגעדטען אבאלד דאסטלכטע אבטגעדראבטטען דין ווד־ד.

געשעפטסבריכט

נקטרידד־נעשעפט: ווייצען ווד פארגעסטען ווטעגע צו מארטטע נעבראבט דיא פריפדטס ווד נוד 12000 מעטצע־ווארדען פערקוטס. ווייצען אוזט מיט 5 קי. נעשטטגען.

ווייצען, מהיים 100 מעטצע 80 קילא 8.35 נולדען 100 מעטצע־צענטנער 79 קילא. 8.35 נולדען. — 200 מטצ' 78,4 מ. 8.25 נול. 200 מטצ. 78 ק' 8.25 נול. — באטטקאטר 800 מעטטצען 75.8 קילא — 8. נולד. מעטטטראדען 306 מעטצע 78 קילא 8.20 נולדען. דעטטא 300 מעטטי־עטטנער 77.8 קילא 8.25 נולד (אללדע פער 3 מאנאטט)

ראדן 5,60 — 5,75 נול.

קוקוריין 5. — 5,12½ נולד.

דאפער 5,80 — 6,85 נול. פער מאפטא.

פערטטיג־נעשעפט. ווייצען פער דעצעמבר 7.64 — 7.66 נולד. האפער פער דעצעמבר 5,96 — 5.98 נול. קוקוריין פער אינטטט 5,06—5.12 נולד.

ר ע פ ס. מאנאטט פער אינטטט־פעבטטמבער 9.62½ —9,75 נולד.

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אויפטרי־אויף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאם 12. ד. מ. בעצטע 1646 שטיק. דאפאן ווארען 1301 אונגארישע, 242 דייטשע אינד — נאלדיטשע. דיא פייטע ווארען: אונגארישע —50, —57, נולד. — דייטשע 52 — 58, נולד אינד נאלדיטשע — נול. (אללדע פער 100 קילא).

ו ו ו נ ע ר פ ר י ז ע

שפרטטטס 24,50 נול. פער 10000 לטטער פערצענט.

ו ו ו נ ע ר שלאכטפיעהמארקט.

דער אויפטרי־אד אויף דעם ווטענער שלאכט־פיעהמארקט אם 12־טען ד. מ. בעטצע 3150 שטיק. דאפאן ווארען 597 אונגארישע, 1822 פאלדטטע אונד 1041 דייטשע. דיא פרייטע שטללדטען זיך פער 100 קילאגראמס: אונגארישע מאסט־אכסען 52 — 57. — נולד. פאלדטטע 52. —58, נולד. אונד דייטשע 54 — 61. — נולד.

דערטטטגעבער א. פערגאנגטטטאלדטער דעראכטאר:

מ. ס א ב א ל ט ש י

אדאלף ראטה

ד ע ר ר ע נ ; אינד ק נ א ב ע נ ק ל י י ד ע ר־לאנגער בודאפעסט, הארדטש־אסטע, קאלקאפעגע עמפפעהלט זין יי־אלאסאר־טעם לאנגער פאן

וואמער- אונד הערבסטאנצוגען

זא איך האנגן, גולליגטם, אבערגעזעהר, ווינטער־פאללטאמס, הארעראקס, מעקפקאנגער, שטארטס, אינד דייטע פלאנגע, זא ווייא ק נ א ב ע נ ק ל י י ד ע ר־(בלו־ חטש שעטצו), נאך גיעטטער פאאו צו דען בילליגטטען פ יי זען.

בעטטעללונגען נאך מאאס ווערדען בינגען 4־ ווטטי־דען מיט אייטנאמטט שבת אינד יי־ט אנגעפערטטט.

ברינגער שטאפפע

פיר איינען עלגאנטען ו א מ מ ע ר ו א נ ע ר ג ן אין קוטאנס צו טטט. 3·10 דאס יגד 4 ווד. עללען יע־דער קוטאן

אום פל 4.80 אים פיי טטטעד, אום פל. — 7. אים האנדטטטעד, אום פל. 10.50 אים אללדעטיגטטעד

עכטער שאפווארע,

וואיא קאמטגאדיגע אינד אנפערע־ד־הנדטטטעד פער־ווענדטט ווד־דען נאבנאהמט דעם בעטטאנגט, דיא אלט דעל אונד סאלוד בעטטבקאנגטט טוכאבריקקס־ניעדערלאגע

SIEGEL-IMHOF in Brünn.

ע ר ק ל א ר ו נ ; ערטע קוטאן אוט 3·10 מטר. לאנג אינד 136 צטט. ברייט דאטער אללדאמטטן גנגטגנגי אייט אינגע דאטטל, דערקלאנגע.

דיא בעראנטטע טאלדטאאט אינד בעדיטטגנגי דטטטענגטאהנגייט אנגער אדלטע בריגטע דאס גיל דיא בעטטט יי־אאדי, דאס ווד אינד עגייא נאר דעם נע־יי־אלל ן מוטטטי גדיגטטגדט ווד־ד.

דיא יטטטע ווד־ד פיעדע שטיגדלדטטטען אינטטע דעם מאגטטר „ברינגער יי־אדע" אוט אינטעדגן טדיגטגן, פעדגנדגטע דטטטטגנגן אבגע נערדלאנג מוטטטע גדאטטס אינד פ־אנגא.

Grabmonumente

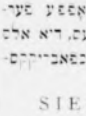

דיע גדגגען, ווערבבן דיא טרייגגע פפלכט האבען אידדען טרייגדדע דאהנגגע־שדעדגגען גראבשטגנגע צו דעטטען עמפפעהלדען ווד אינגדע אים נאבגען דען דאנדע בעטטבקאנגטט גראב־שטגנגע פאבדיק, דיא ווד אינגע 2000 גראבשטגנגע שטטטט פערטטט אם לאנגד האבען, ווערבבן צו דען בילליגטטען פדייגען צו האבען זונד. אונד צוואר:

דאטטער מארמאר פאן 4 גולדען. אייטאדטטם טרעטטטטט בטיא גדגגע מארמאר פאן פל. 18 אייטאדטטם. גראנט־סדגגע אינד פאדפדע אין פערטטדרבגגען פארבבן פאן 60 פל. אייטי.

Monumenten-Fabrick der

ENTREPRISE DES POMPES FUNÈBRES

Budapest. Kerepescherstrasse 68.

דעגגערבבן אינבערגטמטט פערגגער דיא אייטפדדדגגג גראבטגר גראבדגגבמאדער נאר אינגגגען אדדד פאדגגדבטטען פראבגן.

פיר דאדדבבטטע גראבדדגגג אינד עבטטע דטטטע דאטטט פערגאדדגגג ווד־ד גראנטדט.

HOTEL LONDON

BUDAPEST.

ווטט־א־ווטט פאם אטט־אנגג. שטאאטטבאהנהאף אטגבבט אינד פפערבנאאנג־הדאטטטטלדדג, אינגער 80 צטטטטי פאן 60 קר. אייטדאדטט. מאנאטט צטטטער בודדדגגטט בדדעבגגטט

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest. Druck von Sam. Markus, Andrássystrasse Nr. 19.

טראט דיא פריא . . . ד ה ע ל ם אין, דיא אלס בריסטן צום ווערגשטוטע איבערטראט. אונד דיא פריא דעם אשאלעגערס וואיידע. נון שטרעצט זיך דיא געזעלשאפט איף ווילהעלם אונד איף זיינע פריא, דיא אהרען מאנן, דען ערנאהרער אהרער זעבען קינדער בעשטעגן וואללטע, דיא העבען מיט בערגלאזערן, שטאקען אונד שטיהלען איף דיא ערהעלטע לאה. בין מאן דיא שיער פערווענדעט אונד בלומענד אהרען האנדען עגטריסס. אין בירגער, נוטשודע, דער זיך דער ארטען אנגאהם, ערהיעלט בעבענפאלדס פריער אונד וואיידע הייזס, געשווירעט. דיא פאריא שטעללטע עגלליך דיא רוהע הער, אונד פערהאפטעטע דען אבגעגאנגענען פערדיגונג מ ג נ ד ל אונד לעאפארד ה ר ל ר ז י א, בעזונדער אינער שטיגדרקקעריא. דיא אנדערן וואהרן עגטפאהרען, דיא אנטעריזונג איט אים גאנגע.

"(א י ן ש ק א נ ד א ל א ן ב ע ט ש ק ע ר ד ק) אונטער דער דעראקציאן דעם לודוויג ב ר י ע ר עשיינט אין בעטשקעדעק אייגע צייטונג, דאס „בעטשקעדער וואכענבלאטט" אין דינער יגגסטן נומער בראכטע נון דער מיט ארבייטער דעגעם בראכטעס, מיטשון ש ו ר ן אייגע נאטשון איבער אייגע אנגלוקקספאלל, דער דורך דיא ווירען פפערדע דעם ארזאהאטען שטע, פאן . . . ע ש ט ש ע א ' געשעהען. דיא אייגען קנאבען געדערגעטעטען אונד צום קרפפעל געמאכט האבען. דער בערוכט שרעאם בוש דען וואלטען „עס ווירד גוט זיין, אין צוקונפט פארבעסגערט צו זיין" — דער אאהן דעם אדזיאקאטען, אין דעזערטיר. לייטענאנט שקקטע נון „צייא צייגען" צו בייזער מיט דער אייפאהרטרינג. דיא נאטשון צו ווערגר. דופען. דער פערפאסער שיאריין ווער בערייט צו בערבעטען, דאס דיא שולד אן דעם אינגלוקקע נוכט דען אייגנטהומער דער פפערדע, אנדערן דען מוטשער טרעפפע. דאייט ערשיען גון דער ווגגע ווגשטע אין דער דעראקציאן אונד אדרעגטע שיאריין — דער וואיזנשטאל בייטשער אוט — מיט דען וואטען: „אלזא דיא וואללען נוכט אים פערצוהונג בשטען?" — דיא אנגעגעגעהיס האט אין בעשטעגער נאסע ערבשטעהונג. דער פאר. גערופען. אללטע דעם פאר דעגהען דאטט עגטשוד. דער ווערגן. . . . ד ל דיא ד ע ר א ק ט א ר ע ו ד ע ן ז ו נ ג ד ?

(נ ע נ ע ן ד י א ב א ל ע ר א.) פאן ארצטרכען אשאטאטען ווירד דער ק ר א נ ד א ר ס ע ר דיעללונג אלס דאס בעסטע געטראנק ביא עפרעשטען קראנקהייטען בעואנדרעס עפפאהרען. הייפטרעפא פיר אינגאן בוראפעסס.

דיא בוידען מאנגער וואיען בערייט דען וואגען צו בעשטיגען, אדס אינע קאלעטע, פאן צוייא ראשען פפערדען גגעגאנגען. דורך דיא נאסע הייטגער וואללטע אונד בוים הויזע דעם פאריטשהעדס דער אויזאערטשענגענדיגע דאלס מאנטע. עס שטיגגען צוייא מאנגער אויס דערגערדען. דער פאריטשעדער בעגרעטע דען וויסטשאר אונד דען אמטסריכטער. פאס בארק שטראנג אייך אין מאגן הערגטעער, עס וואר דער גייסטסרעגער, דער מיטגנאפ מען ווארדען וואר.

„ווי נעהען וגגליך אייגס גגעטיגדעהיר?" אגטע דער וויסטשאר צום פאריטשעדער.

דיא מאנגער פערגטעגן זיך אייגס גגעטיגדעהיר.

„אבר גלאוב שיקגטע דיא גגרעגגגעהיס, דיא ער גגרינגען האטטע. ווייגער פארט איגד גיגג בעטיגבע נאך הויזע.

„ווער וואר דער מאגן דא בייא אוהגען, הערר פאריטשעדער?" פראגטע דער וויסטשאר אייף דעם ווגגע נאך דעם גגטיגדעהיר.

„עס איגד דער אלטע גלאוגטייטטער," גגייגדעגטע דיגגער, „דער שייגגגגפאטער דעס פאטטל פיגגא, אין בעטרעפ דעסען אייך נגעטטען פאס לאבלינגן אבגגאטט דיא צישטללונג ערהאלטען האבע."

„האט ער אין דיגגער אנגלגגגהייט פאן אוהגען עטוגאס פערראגגגט?" פראגטע דער וויסטשאר נאך אינגער קלייגגען פגגגע.

„אייך וואללטע מיט אוהס עגגען גגגען ראבלינגן אבגגאטט הגגבגפאהרען. אים אין דיגגער אנגלגגגהייט ער-קגרגגגגגגן אייגגגגגג

זעלבסט פאן אינזערן שפרישטערציעגרן פאלאנן פיעלע דיא פערלעגונג איהרער עטאבלים־סעמענטס נאך רומאניען, ווא דורך דיא גראסס־מאנליכען עלייבסטערונגען, דיא דיא רעגיערונג דען שפרישטערציעגרן געוואהרט, זיך באלד אינע אנדרוסטריע אין דיעזעם ארטיקעל עגטוויקקעלן וועדד, — דיא אינז ביא דער נייען רעגיערונג בעשטערונג — פאן דען מארקטען אויראפאס פערדראנגען מוסס.

דיא לאנג אזט זא בעשריבענד, דאסס דיא רעגיערונג זיך צו איינער עגרגישען טהאט אויפ־ראפען מוסס, זעלבסט אויף דיא געפאהר הין, דאס אין אויראפא זיך אין געשטייא נעגען אינז עדהבען זאלטע, וועלכעם גוטס זא ערגיעדרינגענד אונד גע־פאהרליך וואר, ווא דאס האנדעל לאכען דעם קלייגען רומאניעם.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

(דער מינסטער אבבינער דער בידאפעסטער ארטיקאל־סערגגעמיינדע) אין נייער נאמען אזט אויפגעשיבט. דער זך וואהרשיינלך לאנגע אויף דער אבערפאבע ערהאלטען ווערד, אונד דער פעללייכט נאך דער נאמע דעם קונפטיגען אבער־אבבינערס דער דיעזיגען ארטיקאלסגעגעמיינדע אזט. דער בעראנגטע אונגערמעסלך הייבט פעט־אלעאמטערלעגבעטטעער אין נאלדיגע, דער זעלבע לינדענבאים אים דראהאבסיגן (דרובטש) האטטע זיך בעראנגטלך דען זאהן דעם פרעסס־בורגער אבבינערס, הגאן בתם סופר וצ"ל גיס שטיינגראהנע ערקאהרן, דיע ע. דערר י. ל. (יצחק לוי) סופר, בריעדער דעם נעגעניאדיגען פרעסבורגער אבבינערס, אזט אלס אינער דער נאמען, תלמידגעלעהרטען, נאלדיגענס וואס נאר פיעל זאגען ווילל) בעקאנגט, אונד טהאטזעכליך עד מ"ט בעטרעפפענדע אין דער אם נאנגען לאנדע בעקאנגטען פירמא לינדענבאים אין דראהאבין אזט, ווידעגע עד ווינע נאנגע צייט דעם שטיראם דער נאטעגע לעדרע. אין ווינכער דראהאבטינג עד ביא דען פאמאמען נאלדיגענס שטעהט, בעוויזט דיא טהאט־זאכע, דאס עד טהאטצעדעם עד אין דראהאבטין „אזט". פראנזעגנט דער חברה מ"מ הנ"ל הת"ת אין לעמבערג אזט, דער נגנאנגטע אזט עטוואס אבער 30 יאהרע אלט. ווער ווייס אב דיא אדטהראהאבסגנגעמיינדע אין בוראפעסט נוכט באלד אין ווינער פערזאן אירדען אבערראבבינער — איינגן צווייטען ווירדיגען סופר — פערערען ווירד? — דער גנגנוויאדיגע פרעס־בורגער אבערראבבינער וואר בעקאנגטלך עטענ־

פאללדיגטאן אלס דער אינדאבער איינעם נראסען געשאפטס אין ווינן (זיידענפאבריק) אלס ער איין דען דאבבי־נאטשטוהל אין פרעסבורג ערהאלטן וואורדע.

* (ראבבינער יואהל) דיא הא־וואנער קאנגרעסגעמיינדע האט דען אין דער פרעסבורגער שבח איינגעגלדעטען הערדן פראגן אפרים פירט אום מישמאלין צום בעצירקס־ראבבינער אונד מארטיקגפהרער געוואהלט. מאנ־גרעסגעמיינדע אונד אין פרעסבורגער בחור מאמטט אגנו וויא. „שעגנז" פאר: דאך אזט עם אומטערדען שאה, ווענן איינע קאנגרעסגעמיינדע איין איינגן פרעסבורגער רעפרעקטרט. ווענינער שאן אזט עם פריירלך, דאס דער בחור זיך איינע קאנגרעסגעמיינדע איסוכט.

* (ריאבאלדער) האט אין דען לעטע־טען מאנגן, נאמט דיא דאנזע, אוואהל אין פאמע אלס אין טרעסט אבגעגאמטען. אין פאמע זיך אם 14. ד. 6 ערלראנגגען, אונד 3 טארעפפאללע פארגעקאמטען. אין דער צייט פאם 24. יוני בין צו דיעזעם טאג זיך 69 פערזאנען ערקראנקט אונד 41 געשטארבען. דיא עפידעמיע בעטראפט צוניסט מע־שען, דיא אין פרעסבען גענעגרען וואהנען אונד אבער־הייפט דיעזע גרעגעלטע נאדריע גענעסען, דארום האט דיא שטאדט פאللסקוכען ערלבטעט. אונד איין דיא פאבריקס שיפפאבדרסס, אונד אויזע־בארגאנזעגרעגהמיגען האבען פיר איניגע בעפסס־דע פערפפלעגונג אחדער אדבייטער געזאהרגט. אונד לאבסען אויגען איך יין פערבייבען. אין טרעפסס אויס געפטעדן קיין טאדפפאל פארגעקאמען.

* (שניידער פערארדנטר) דער בערכטגטגטאוטיפעטגפהדער, מעבאגטער שניידער אין ווען. האטטע אן דען אפאהע־קער אונד בריגגרמייסטער דארטהין דאבא־ווין אין יאוואהאיי (נאדיצען) מעה־דעגע פעטגאנגען געגען דיא ווידען צוד דאמטרונג פאן אנטערשיפטען געגעגדעט. דער ווידעגע בורגערמייסטער שקקטע אזם דיעזע שטעטגען פעטגאנגען צוריק, מיט דעם בעמערקען, דאסס דיא אבזונגונג זאכטער דרעשיפטען אינע שאנדע, אונד דער אבזונדער וואהרשיינלך אין בינגעזע, וואס מאן געוואהנלך אינען דומטען יגגען בע־צייכנעט. דער גטגט שוידער שרעגד דאדיא דעם אפאטהעקער אינע קאסטע. אין וועכבער ער פא־באיטגן אין „אפאטהעקעלין" נאנגטע, אונד מיט דען וואהטען שלאם. מיט דער אנגעבלי־ווענן גבוהרגנדען פערבאב־טונג — ערגנסט שניידער", דער אפא־טהעקער קלאגטע ווענן ערגענבעווידגונג, דאס בעצירקסגעריכט שפראך שנידער פרייא. דאס גען שטוהל, שפראנג ווידער אויף, שלוג זיך מיט דער האנד אפ דען קאפף; איהר אינזיהט צינטגט, דאס זיא מיט אינגם גענגגטגאנדע בעטאפטגנג וויא. מיט דעם זיא גנגט אגנס דיינג האטטגן קאנגג. ערגליך קאם אין גגדאוגקע ראט וויא אין בלטצטטאהל.

„אא! דאס אויט דאס זיכעטטע מיטטעל! אגנטע זיא. גגנג צום פענסטער אונד שלאג מיט דער גגבאללטען פיגטס אן דיא שיבע, דאס דיאזעלבע אין אינצאהלגגן שפליט־טען אויבאיגגרגדפלאס.

דיא מאנד האטטע דען אלטען גראוגרטיטטער, צו דעם זיא צוגרגגן גגנג, גגגט צו הוגג גטפראטטגן, וא גגנג דאנן צום ווגגגן אונד בעטטפרللטטע דיא באטטאטט.

דער ווגגגן גלאוגיטטטער קאם, דאס דען בטטאדגג דען פענסטפלגגגל אגגס אונד וואللטטע זיך מיט דעם זעלבגן ווטטפגגגן. אגגס אגגן אין ווגגגן גגרגגג

(אייגע שאנע האבן צו ליט.) הערר פאן גוט מאנען אין ווען — דען מאן „באהלענקאייט" צו געגען פלעגט. ווייל ער איז ווען שטינקאהלען — דעזען שוארצען דאמאנ־טענדיגען — אין אינערמעסליגעם פערמאגען גע־צאגען, האט פארזיג וואבע אין באהען, ביא ווען דיע שאבטער פערהיראטעט, דער יונגע ערעמאנ, דער געשטרעבאהלער הערר פ. ד־ר־י־פ אין פארז ערהעלט מיט דער האנד דעם פריילינגס פאן גוטמאנן אינע מיטגיפט פאן אייגער ל־יאן פראנקס. דער פאטער האט ווינער מאבער אובערדיעס הונדערטשווענד פראנקס גא־דעלגדער אנגעזעגן, איגד דער פאן איהדעם בריטגאם ערהאלטענע בריטשטיקק שטעלדט עבענפאלדס אינגן אינערהאלב פאן הונדערטשווענד פראנקס דאר. פיערציג אנפערוואנדטע ווארען דיי דעקט אים פארזיג צור האבצייט גערהאממען. עס וואר אינע דער פ־יונקפאללסטע האבצייטען, דיא מאן זיך דענקען קאנן, ווערם האט, קאנים טהון!

(גענען דען אנטומעמיטים.) דער שטיעראמקרשע קונסטאנדיסטיג־פערארן האט אם 12. ה. מ. אין גראזין דיגע גע־נעראלפערזאממלונג גערהאלטען, אין וועלכער דער פארזיטענד גראף אטעמם דען אנטומעמיטים אין עגטשטעגונג וויטג מיט פאלגענדן ווארטען פערארטהיילט: „עס קאנן אינן נוכם גרייכלטיג דין, ווענן זיך איטער אינזערעם קרייזע ליטע בעפינ־דען, דיא דען פ־ערדען שטארבן, צו דען פ־עלדן דיי, בינגען וועלכע אין אינזיגער גערעכטען מאנארכיע שאן צוטיגן דען נאציאנאלטאטען בעטטערען, לוכטונגע נאר גיע הערגאנגערען אינד אבזוכטען פערפאלגען, דיא אין דאדן איגד דיא קולטור אינ־ זערעם אהרהונדערטם יגר. איד וויס דאסס אין אין אהרער אלטער נאטען שפרעכע, ווענן איד דער נעגען דעזעם בעגגנגען פיעדלדך פרטאטכט־דע, אינד עס אפפען אינטשפרעכע. דאסס ווייד אים ווערטשפרוכע שטעדען מיט דיעזען דערדען, ווערד־בע דאס פאלך אינד דען שטאאט פערפעסטען, אינד דאס ווייד אינז פריגען, ווייל אינזערע ארבייטער אינגען זיא געזונדען זין דאבען אינד דען אנטיסע, מיטשען הטטעדרן קרן, גערהר נאבען. ווייד טרע־טען דעזעגיגען אפפען עגטגעגען, ווערכע נאציאנא־לען אדער דאסגענהאסס שרגען, ווייל דיעזער גע־מיטטאלדך אינד אינפאטיאטיש אינס.

(וואס אין קאנדידאטען אל־לעם טהון.) ביא דען לעטטען וואהלען אין לאנאן, וא דערר סאטיר מאנאגי מיט 585 שטיט־מען אינס פארלאמענט גגיואהלט ווארדע, בעיואהד זיך איד דער אבריסס פאן טרעגנטשאים דיא שטטמען דער פארגיטיטשען וואהלער אינד ווענ, דעטע דיא ידיטש דיטטע שפאבע ווערד גוט אן. ער זאגטע אינטער אנדערעם: „ווענן אידר מיד דיא כבוד געבען, מיד צו וואהלען, ווערד עס אין זכ־ירה פיר איד זין" — אין זא לטטגדער אופרוף ווארדע פאן אדם איד אין דער ווידטען צייטונג „טטראמס" פערפפפענטליכט.

(אין בדעגנגעדעם שפיפ אין דעם טעעדע.) דאס נאדיוגיטע שפיפ „אדזלאפדער" וואר איד דער פאדדם נאך הנגדל, דער דיפטטטאט אינד אין אין דען נאכטטטאט אינד אין אין דטטטאט אינד אין אין אינטערדיכט עטטדיל צעדדיל שוחט ובדיק מטחה מיט קבדות ומטטטדר מדבגים נאגיז דדגגן צוטט, נעמאטער פארבטעדר. טטבטעדר בער קדיא אינד זעדדר פראקטטטער מדחה, ובכט עהטטטעגם ווענגן נאהדע בעפאטטטעגדער אופלאוגג דיעגר עטטי־גען נעטדגדע עגטטפדבגדע טטעדלדך. — דער־ זעלבע ווארע איך נעגדגגם נור אדם פארבעטער, בעד קדיא אינד אדם טטחט ובדוק אקבעפטדדט צו ווערדען אינד אין פאלגע אדם דיפלאם. לעדדער אינגע טדלע ביא אנגדהבארער אינטכט אינד אינגגע האנד צו ערדיכטען. אינד ווגטע קאנן אינד אין ערער קדיאליפיקאציאן פראבע אבגעהאל־טען ווערדען אינד ווידד נור אים אבעעפפטדדגגם. פאדלע אינד פעדגטטגג דער דדטגדאטטען דדע, פערקטדדט, צו ערפאנגען אין דער אדמגיטטראט אן דדעגם בדאטטעם.

• אין, אינער האבגגטעדעגען האבבגער־פאטדלע עגטטטאטטגדער, פאן אגדקאנגטען אדטאה, האבבגען אינטאדדטער, דיא גגדגטפאלבע קדיאדפיקאציאן בטדטגגדער יגגפערדדאטע־טער האבבגאטט פאדגדאה, ווגטט ביא בעטי־דעגגן גגדהדלטם אגטפדבגען. אין אינגער אדטדא. דאדם דאגטטטטדאטטגן גגטטדגדע אדם האבבגער, דען אגר מאטר קדגפדדדער אדער בדאם אדם מאט־דדקגפדדדער אגגטטטגדלדך צו ווערדען. — אים דיא אדדעגטט מאגגן זיך דיא פ־ט. גגטטדגדען אן דיא דדעדקציאן דדעגם בדאטטעם ווענדען.

אין פערדדדאטטעער, דדפדאם, לעדדער 37 ווארע אדם, מיט קדגגער פאטדלע, וועלבער צו מדטט אין פפפענטליכען שדלגן ווערקטע, דער אינ־גאדטגן, דדטטגן אינד הגבדאדטגן שפאבע מאבטע אינד אדך אין דטט, תגך גדגדלבען אגגטערבדכט עדטדלדך צדדלדך שוחט ובדוק מטחה מיט קבדות ומטטטדר מדבגים נאגיז דדגגן, צוטט, נעמאטער פארבטעדר. טטבטעדר בער קדיא אינד זעדדר פראקטטטער מדחה, ובכט עהטטטעגם ווענגן נאהדע בעפאטטטעגדער אופלאוגג דיעגר עטטי־גען נעטדגדע עגטטפדבגדע טטעדלדך. — דער־ זעלבע ווארע אדך גגדגטגם נור אדם פארבעטער, בעד קדיא אינד אדם טטחט ובדוק אקבעפטדדט צו ווערדען אינד אין פאלגע אדם דיפלאם. לעדדער אגגע טדלע ביא אנגדהבארער אינטכט אדך אדגגע האנד צו ערדיכטען. אדך ווגטע קאנן אדך אין ערער קדגפדדדער אבגעהאל־טען ווערדען אינד ווידד נור אים אבעעפפטדדגגם. פאדלע אדך פעדגטטגג, דדע דדטגדאטטען דדע, פערקטדדט, צו ערפאנגען אין דער אדמגיטטראט אן דדעגם בדאטטעם.

„דדאטטגדאבטם" ווארדע אדך דדער אגגעגדדגם. אם 24. זאהדגן דדא דדטטע אין דען באבטטגן דאם שפפ בדט אין דדא מאבטטטפטגן דדגדך דדגדלל בדדגגגגן, ווגם אדגגגן גדדדדדך שאגגן אגבלדדך גאבב, דדעבגן מאגגע שפפטגן דדא אדך דדם מעדדע דדדדם, דאגן ווארדען דדא אאן אדגגגם פאראבדדאדדגגן. דען שפפע אדפגגגאבטמגן אגגד גגדגדגר דאגגטגן דדא אם 16. מאי אין דאגאדדדן אן.

(דדגגם גדדאדט דאבם קדגגדד) אין דען גגדדבטבפפדדאגדלדגגגן, זדדבבטט דדגגן דדא דדגבטבטגן דדגגגע פדדדאגדדלט ווגדדגן, דאגגגגן דדא דדבבטדדדדדדגגגן דדדדגגגן דדדבבטט דדבם דאבבגגם גדגגגן אדגגגן דדדדגגגן שפפדדגגגן. דדא דדדדדדדגגגן דדדדדדדדגגגן דדדדדדדדגגגן דד

ברייפע דער רעדאקציאָן.

הערן נ. טש. אין מאטשאר. דאר דאנעללען איזט איינגעגאנגען דער נאמט פאן 4 שלאסערן, ד"ר אן דען בי. דען זייטען דער עגגען מעערשטראסע, וועלכע דאס גריזבישע אונד מארמארמעער פערבינדעט, איינגעדרענגענאָ. בער לייגען. דארט וואָ זיך דאס מעער צו פערענגען בעגינט אונד דיא מעערעשטראסע איזטען אנפאנג נימסט, לייגט אויף דעם אויאסשען אופער דאס פעסטע שלאסס קום־קאלעה, נעגענאיבער, אויף דעם אייאָמאָשען אופער דיא פעסטונג סעד־באר. 22 קילאָמעטער ווייטער לייגען וועדער 2 פעס שטונגען איינאנדער געגענאיבער, אן אייאָמאָ קולד־באר, אן אזען סולטאני־הוסכאר. דארט, וואָ דיא מעערענגע אין דאס מארמארמעער מינדעט בעפינדעט זיך (אויף דער אייאָמאָשען זייטע) דיא פעסטונג נאליפאלי: אן דעם אייסערען עגדע דעם נידן נאָסטען מארמאָרמעערעס בעפינדעט זיך קאָנסטאנטינאָפעל, וואָ דאס מעער ווידער אין אייגע מעערענגע אויס לויפט (ד"ר באָספאָרוס), וועלכע דיא אזיאָר אויזנס אונד אייראָפאָ זאָ נאהע אן אייגאנדער ברינגט. דאס מאן פאן דעם אייגען וועלטטהייל נאנין נוט אויף דען אנדערן הייסיבערבליקקען קאנן. וועגן עגגלאנד אלזאָ זייגע פאנצערשיפפע אין דיא שלאסס דער דאדאנעללען אייגלויפען אונד דיא גענאנטען שלאסער בעזעצען לאסס, זאָ בעפינדעט זיך דער שריססל פאן קאָנסטאנטינאָפעל אונד שטרייטט אין עגגלישער האנד. פריילך פערבינדעט דער באָספאָרוס דאס מארמארמעער אויך מיט דעם שוואַרצען מעער, דאס הייסט אויסשליעסלך פאן דען רוססען בעדרעשט אונד וואָ דיא קריעגספלאָטטע אינאנזיבראָכען פרעגאָטען ווירד. אבער נעראָדע דאהין, ווייל פאן דער רוססישען פלאָטטע דער אייגע נעפאהר נוכ אויסגעשראָקען איזט, אונד מאן עס בעגרייפלך, דאס עגגלאנד דייא מאנצערשיפפע אין דיא דאדאנעללען דאבע אייגלויפען לאססען.

הערן ו. שה. הייר. יאנגע שאף דער יעטצט הייר וואָהנט, אונד דער בעפאר ער הייר דאס לאנגע־ציט אין לאנדאן פערווייילטע, שחיילט מיר מיט, דאס ער וואָה. דענד זייגט דאדשען אויפגעשראָלטעס דען בעוואוסטען רעדאקטאר ד. פעלבערמאן בעזוכט האבע. וויא גיז שאף בעהויפטעט, ששעהט דער אייגסטיגע מאנדאָקער בחור אים ד יענסטע דער מיסס יאנגאדע, — ער וועלכסס אויזט לאנגסט נעטייפט.

הערן ע. ק. אין בעסטרייטשטיי. אין נעעטען הערזוג עקסטרייט נאָך נוכ. עס לייגט יעדאָך אין אויסהייל דער קוריע פאר, לויט וועלכעם אין גייער גרונדבעזיטצער דער יודע איזט, קיינע נעבוהרען אן דיא נייסטרוכען אבצוגעבען האט. וויא עס מיט דען שאן צאהלונגען גרונדבעזיטצערן בעשעללט איזט, דאריבער לייגט נאָך בוי הייטע קיינע ענטשיידונג פאר.

הערן י. נ. אין דאריזוואר. דאס באנמאט איזט נוט, אבער — בעקאנגט. עס ווירד זיך בייא אזהנען וואהרשיינליך אייך עטוואס נייעס פאָרפינדען.

הערן ש. פ. אין הידאשינעמעטה. יאוואהל, דער קויפמאנן מאן דאפר בעשטראפט ווערדען, דענן דאס גע־זעטץ פערבעטעט. דיא פירמא איינעס אנדערען קויפמאנעס אייף איינען נוכט פאן דעזעס שטאמענדען גענעגשטאנד צו שרייבען.

הערן י. זז. אין קעצעי־פעקדען. פארמאנטשקי־נאססע 4.

הערן א. מ. פ. אין לעאָיא. דאס בילד שטעללט דען מאמענט דאר, אין וועלכעם דער פאסטלינגפאסט אין בעגלייטונג זייגעס קלייגען אָהנעס פאן דער סינאגאָגע צו הייזע אנגעלאנגט איזט, בייא דער טהיר איזט דער מיטגע־בראכטע אייף שטעהען געבליעבען, וואהרענד זיך דיא קינ־דער אום דען פאטער דראנגען. אום פאן אוהם דען וועגען צו פפפאנגען. אום הינטערגרונד זיטצט דיא מיטטער מיט אייגעם זייגלינג אייף דעם ארם. דער פאטער טראגט דיא אלטמודישע טראכט, וויא זיא דיא יודען אין דייטשלאנד בוי אין דיא נייערע צייט צו מיסס נעטראגען הבאבען.

הערן מ. פ. אין פאבינאמאא. איהר לאָ האט אייגען טרעפפער פאן 140 גילדען נעמאכט אונד צוואר נאָך אם 15. אָקטאבער 1882.

אן דיא הערדען ד. ה. וואלף נאדי־מארקאָן, ה. פ. אין סאבראגיז, ש. ה. אין בעקאָא, ט. זז. אין ב־אייזלאָ, פ. נ. אין דאריזיטש, מ. ל. אין טיסא־נאנא: איהרע לאָאָזע ווינד נוכט נעגאָאָגען.

ווייר ערזוכען אונזערע געהרטען פרענטע־ראנטען אונד פרייונד זיך מיט איהרען צישריפטען דירעקט אן אונזערע רעדאקציאָן צו ווענדען.

אונד בייטשען ווייר דיא אדרעסס דייטליך וויא פאלגט אנגיעבען:

יידישע פעסטער צייטונג
האָכשטראסע נוממער 1. בודאפעסט.
Jüdische Pester Zeitung
Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

נייא איינטרעטענדע פראנומעראנטען ערהאל־טען מיט דער ערסטען נוממער דאס פראכט־פאללע פראמיענבילד „פריטאג אבענד“.

גראטיס איינד פראנקאָ צוגעשיקקט.

פערנער דיא בייזהער ערשיענענען פארטעט־צוגען דעם נעגענוואָרטיגן פליעסענדען פאללי־עטאָם דאס נייע נעיערבענעטען ווערדען ווייר וואָמטליכען אונזערע אבאָנענטען איינגיגדען אבאלד דאסזעלבע אבגעשלאסען זיין ווירד.

פערלאָזונג

1) דער סאלסלאזע.

בייא דער אם 15. ד. מ. פארגענאמענען ציעהונג דיעזער לאָזע פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 20000 גולדען אויף נו׳ 21603, דער 2־טע מיט 2000 גול. אויף נו׳ 63725 אונד דער 3־טע מיט 1000 גולד. אויף נו׳ 20949; יע 200 גילדען געווינגען נו׳ 32049 אונד 57709, יע 120 גול. נומ׳ 9295 12608 39592 אונד 73046.

2) דער וואלדשטיי־לאָזע.

בייא דער אם 15־טען יולי 1886 פארגענאמענען ציע־הונג פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 20000 גולד, אויף נו׳ 21746, דער 2־טע מיט 1000 גולד. אויף נו׳ 9419 אונד דער 3־טע מיט 1000 פל. אויף נו׳ 80069; פערנער געווינגען: יע 500 גולד. נו׳ 34925 אונד 79650; יע 100 גול. נו׳ 6296 7191 17811 59417 101160.

געשעפטסבעריכט

געטרייד־געשעפט. ווייצען וואר פארגעסטערן וועגען צו מארקט געבראכט. דיא קויפלוסט וואר גוט, 20000 מעצטר־וואָרדען פערקויפט. ווייצען איזט מיט 5 קר. געשטיגען.

ווייצען, טהייס־ 100 מעצטר׳ 80. קילאָגראמס 8.42½ גולד. 1200 מעצטרצענט׳ 80. קילאָ 8.40 גולדען 100 מעצטר־צענטנער 79. קילאָ. 8.35 גולדען. — 200 מצט׳ 79,2 ק. 8.40 גול. 200 מצט׳ 78, ק׳ 8.30 גול׳ — באטשקאער 500 מעצטרצענ. 76.2 קילאָ 8.25 גולד. — פעסטערבארען 100 מעצטר׳ 78.5 קילאָ 8.25 גולדען.

רעגגען 300 מעצטר־צענטנער 77.8 קילאָ 8.25 גולד (אללעס פר 3 מאנאטע).

מאָרן 5.60 — 6.20 גול.

קוקורוץ 5.10—5.7½ גולד.

האָפער. 5.80 — 6.45 גול. פר׳ מאסס.

פרעמדע־געשעפט. ווייצען פר׳ הערבסט 7.77 — 7.79 גולד. האפער פר׳ הערבסט 6.— 6.06 גול. קוקורוץ פר׳ אינניסט 5.06—5.12 גולד.

רעפס. באמאטע פר׳ אינניס־פעסטעמבער 9.62½ — 9.75 גולד.

פעסטער שראנטפיעהף־מארקט בייא דעם אם 15־טען ד. מ. הייר אין פעסט אבגעהאלטע־נען וואָכענמארקט וואורדען 2894 שטיק נראָס־ אונד 425 קליינ־פיעה צו מארקט געבראכט. הייראָאן וואורדען פער־קיפט: 34 שטיק שטערע, פר׳ מאאר אָאן 100 ביז 150 גולדען. — 1656 אָכסען דאס מאאר אָאן 200—360 גול, 710 קוהען, דאס מאאר אָאן 120—195 גול׳ 374 מעלב־קוהען דאס שטיק אָאן 100—160 גול׳ 120 שטיק בייפפעל, דאס מאאר אָאן 140—200 גול. 424 שטיק קעלבער דאס מאאר אָאן 14 — 25 גול׳, 1 שטיק שאאפ דאס מאאר אָאן 7,50 גול. —. פרייזע פר׳ 100 קילאָ: אָכסענ־פלייש 47—52 גולדען. קוה־פלייש —.43—46 גולד. קאלב־פלייש 52—55 גולד. אונד ב׳פפעל־פלייש 38—42 גולד.

ראטטאָצעהונג אָאם 14־טען יולי 1886.

ברען 79 60 24 20 41

הערייסגעבער אונד פערענטווארטליכער רעדאקטאָר:
מ. סאבאָלטשי

פרוכט- אונד מעהלפרייז-טאבעללע.

ווייצען	קוואלישע פר׳ הקטאָל.	פר׳ 100 קילאָגראמס
נאָרדאונגארישער	75	—.— —.—
„	76	—.— —.—
„	77	—.— —.—
„	78	—.— —.—
„	79	—.— —.—
„	80	—.— —.—
„	81	—.— —.—
פעסטער־באָרען	75	—.— —.—
„	76	7.90 — 7.80
„	77	8.— — 7.90
„	78	8.10 — 8.—
„	79	8.15 — 8.10
„	80	8.10 — 8.15
„	81	—.— —.—
וויסענבורגער	75	—.— —.—
„	76	8.— — 7.90
„	77	8.05 — 7.98
„	78	8.15 — 8.05
„	79	8.25 — 8.15
„	80	8.45 — 8.25
„	81	—.— —.—
טהייס	75	—.— —.—
„	76	7.95 — 7.85
„	77	3.90 — 7.90
„	78	8.— — 7.90
„	79	8.10 — 8.—
„	80	8.25 — 8.20
„	81	—.— —.—

פרוכט	פר׳ הקטאָל.	פר׳ 100 קילאָגראמס
מאָרן (אלט)	72—70	—.— —.—
נעקסטע פוטער־	60	—.— —.—
„ מארץ	62	—.— —.—
האָפער	41	6.10 — 6.50
קוקורוץ באנאט. נייא	75	5.10 — 5.15
דעשטא אנדערע „	73	5.05 — 5.10
הירזע	—	—.— —.—

		פר׳ הערבסט	100 באנאט׳ פר׳ קילאָ
פרעמדע־געשעפט	ווייצען		
	„	פריה־יאהר	7.62
	„		—.—
	קוקורוץ	יוני 1886	5.07
	נעקסטע		—.—
	האָפער	פריה־יאהר	—.—
	„	הערבסט	5.97
	רעפס	„ אויס־פעס.	—.—

זאָק מעהל		fl.	kr.
דער זאָק צו 100 קילאָגראמס מיט זאָק פרייע באהן	נומסער	0	80
	„	1	30
	„	2	80
	„	3	20
	„	4	40
	„	5	—
	„	6	40
	„	7	—
	„	8	30
	„	8½	40
שווייריגס אלסע מעהל פרעהדע פרעהעס		28	—
„ נייע „ קאָרמאָעל		25	—

קורז-טאבעללע פאָם 15. יולי.

לאזע.	fl.	kr.
1854־ער 4־פרעצענטיגע שאאפסס־לאָזע	131	—
1860־ער „ נאנצע „	141	—
דרעסאָע „ פיעסעל „	141	—
1864־ער לאָזע צו 100 גולדען	168	—
דרעסאָע „ 50 „	168	—
אונגאריש פרעמדענלאָזע צו 100 גולד.	122	25
פרוקסעלער־לאָזע	125	—
קאָאָפ רענטענשיינע	55	—
טיזאָקי־לאָזע	18	25
קוריש־לאָזע	177	50
קלאי־לאָזע	45	25
	118	—
דאָנאָ־דאמפשיפפס־אקציע־לאָזע	21	—
אונגארישער־לאָזע	23	—
קלאלטשיינער־לאָזע צו 10 גולד.	18	—
קיאוטער לאָזע „ 20	46	—
אָפענער לאָזע „ 40	42	50
מאלדי־לאָזע „ 40	18	75
וועאָלל־לאָזע „ 10	59	25
מאלם־לאָזע „ 20	22	55
וואלצבורגער לאָזע „ 10	54	75
פפ.־נענאָאם־לאָזע „ 40	25	25
פאמאיפלי־לאָזע „ 20	28	—
פרעסבורגער לאָזע „ 100	137	—
דרעסדענער „ 50	69	—
וואלדשטיין־לאָזע „ 20	33	80
ווינדישגרעץ „ 20	42	50
ווינער לאָזע „	124	—
פרעבישער פרעמדענלאָזע	31	75
אונגאר. אָאָדרק־פייע־לאָזע	9	30
אָפענטיינישע	14	—

ווערטה־פאפיערע.	fl.	kr.
אונגאריש נאדרענטע צו 4.פרעצענט.	105	80
דרעסדע „ „ „ „	—	—
אָפענטליכישע „ שטייער־פרייה	118	70
אונגאריש אפאטיי־רענטע	94	75
אונגאריש נייטרענטאפטענען	105	25
פעסטער באנאטע	105	25
דענענבוריער „	105	35
נאריזשע „	105	20
פאָרמישע „	109	—
קראָאטישע אונד סלאוואָנישע	—	—
אונגאר. אייזענבאהן־אקטיען	152	75
וויינצעהרטע־אלטענבאָ־אָאָנען	100	—
אונגאר. היפאָ־אייזענבאהן־אָבלינאָאָ־	—	—
נען פר׳ 100 צו 5%	98	75
אונגאר. נייטרענדאהننטע אָבלינאָאָנען	103	50
אונגאר. פאָרענקרדיט־אייזענבאהן 5%	101	75
אלפאלד־פאָאמאער באהן	191	50
אונגאר־נאליציע אייזענבאהן צו	179	50
אונגאר. נאָר־אָסט־באהן	176	—
אונגאר. וויסקבאהן	175	—

נעלד־קורז.	fl.	kr.
דוקאטען אויסיג.	—	—
דוקאטען	5	93
אָאָטעריינס־אונ. 8 גולד. נאָלדשטיק	10	—
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	62	—
20 מארק־שטיקקע	12	38
רוסישע אימפיריאל.	10	34
רוסישע פאפיער־רובעל	1	22

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Márkus. Andrássystrasse Nr. 12.

דאך דער איבעראלל בעשייד. ווייסטו אונד אללע געזיכ-
מען נאנגען, פיעלליייכט בעססער אלס דער בעזוכער קענגעס,
ווארום האבט איהר דען פרינצען נוכט לאנגסט בעפרייט
אונד גנעסערגעס?"

„דאס ווארט איין גראסעס אונגלוק ליעבער מאנן,
וואבייא דער פרינץ פאסט נאך וכערער דעם אונטערנאנג
אויסגעזוכט ווארד, אונד ווילנעס איך דאהער גוד פיר
דען אייסרסטען מאל אייפשפאדען מוסטע. דענן דייס דער
נעפאנגענגעהמונג מאקקאס אונד דער נאנצע פעראיד פאן
צוואנציג צו צוויאנציג שרייט מיט וואכען אומגעבען. אונד
אויסערדעם אומפייטען אין דער נאכט שאפרען פאן דייסעין
אומפעראפט דיא מייערן, אונד האבען דען בעפעהל אללעס
נוידערצוהוילן. וואס דיא אנטרעפפען. אונד דאנן וויסטע איהר
יא, איך ווייסע פיר דען פרינצען נאך מעהר צו ערלאנגען,
אלס דיא פרייהייט."

זא קאמען דיא אין דאס נעפאנגסגעמעכ דעם פיר-
נערס צוריקק. פרינץ וואנדטע זיך דא צו בעניאמין אונד
שפראך:

„נון לענג איך ווידער אויף דען דייאן אונד
שלוסמערט נאך איין וויינע, דיא אונגעהיר דעם סולטאנס
ווייד דיא גראסע שונדע באלד אנבעגען האסען."

הוגעמיט פיר וואנד ער, אונדעם ער דאס צימער
ווידער פערשלאסס.

(פארטזעצונג אין דער נאכסטען פרייטאגנומער.)

ראטהזעל.*)

(8-זולגע.)

1 אונד 2: איך בין איין וואונדערבארעס ווערקצייג,
יעדאך פאן מענשען נוכט נעמאכט.
איך צייגע דיר דען וועג, דיא דענגע,
אללין צו אנווענדונג נעבראכט.
דאך פיעל נעשיקקטער בין איך עיסט
מיט מיינען ברידערן אים פעראין,
אונד וואס דיא קונסט אויך יע נעשאפפען,
פערדאנקט זיין דאיין מיר אללין.

3: מאן נימסט דען שאפף צו מיינעם ליבע
אים אללין ווייסען דיר נאשר:
פאן פפלאנצען, מחיינען אונד מעשאללען;
דאך אבען אויס מיין ווישן ششעם נור.
דער צ ערדע, אבער אויך דעם ششעע
נעווידמעט אויס מיין לעבענסלויף,
וווהר דיר, וו ענן דוא, נעליעבטער לעזער,
צו אללען צייטען בוזט דארוף:

דאס נאנצע: איך בין איין פיעלנעקוואלטעס ווערקצייג,
פאן פרייען מאכטען פיעל בענעהמס;
דאך האבטע איך מיך מאנכען מאנגערן
אלס שלאך אונד שוטען שאן אפט בעוואהרט,
אונדעם דאס נאנצע פאן דען עיסטען
שאן מאנכע וואונדע אבגעוזהרט.

ה י ד ה.

(מאת ס"א.)

בואו אחבי חדוה, כי תעני נערה,
ושליש מלת קטנה, לחדה נהולה קשיתי;
כי פיתי חיה, ומי עלו שמה,
כי ימצא מתרוה גם על המוכה.

מ ל ה ת ה ש נ י ה, היא מעשה ידי אדם,
כתמים כגדולים, ישאו אותה ברום;
והעברים והשרים, מיטים קדמונים
ועל שוקים ורחובות, המוכים ומקונים.

אך מ ל ה ה ש נ י ה, מעשה עליון נורא,
היא אלא הצלאים המאמן בנפש טהורה,
שור שחקים כי נבחו, מעט רעמים ברקים,
שם רק נמצאה, אך לא על רחובות ושוקים.

ה מ ל ה ה ש ר י ש ה, נעצעה נאכן יקרה,
גם בחובלי המלכים נשאי נזר ועטרה,
טוב אם לבדה תשכון, כי אם שתים יחד,
אז תקדיש המלאה לשרשון בכם פחד.

מ ש ל ש ה מ ל ו ת יעשו, לא בכל בית,
שמן זר יגם נגלה, טוב מעטן זות;
אני עוד לא ראיתיה, גם אתם לא, כמוני,
אנא אם תמצאוהו, שלחו לי, פ ל ו נ י א ל מ ו נ י.

*) דיא נאמען דער איינזענדער ווכטיגער לאזונגען וועד-
כע מאך שלוסס דער נאכסטען פרייטאגנומער אונס צו-
קאמען ווערדען ווייד פערפאנגלעכען.

אדאלף ראטה'ס

הערד ענ- אונד קנאבענקליידער-לאגער
בודאפעסט, האנדשטראססע, קאיזלקאמפערגע.

עמפפיעהלט זיין וויהלאסאסרטירטעס לאגער פאן

זאממער- אונד הערבסטאנזיגען

זא איך האבען, גיללעסס, איכערצייגהער, וויגטער-
פאללעטאסס, האוויעראקס, מעקסיקאנער, שטאדט-
אונד דייזפעלצע, זא וויא קנאבענקליידער
(בלי חשש שעטען). נאך גיעסטער פאיאו צו דען
בילליגסטען פרייזען.

בעשטעללונגען נאך מאאס ווערדען בינגען 24 שטונ-
דען מיט אויסנאהמע שבת אונד י"ט אנגעפערטיגט.

קארל הערבסטער,

מעגאזיקע אונד נאהמאשינען מאכיקס-ניעדערלאגע.

בודאפעסט קארלסרינג נו. 3.

הוסארישעס הייז.

עמפפיעהלט דיא גיעסטען
פאטענטירטען אויזער קנאבע-
האנדמאשינען, אינגעמעהליך
פיר פלאטע הויזהאלטונג, איין ייעל-
כער אהנע אנשטייענונג דער איינען
אין איינע ششגדר 60—100 שאנ-
סטע קנאבענאהטער פערפערטיגט
ווערדען קאנען. פערנער גראסע אויסוואהל אין
אריגינאל וווהלפעלער-וווזאן פיר הויזגעבראוך,
זא וויא אויך פיר מאנגער, איגר האמענשניידער
אונד שוהמאכער. אריגינאל הויז, דזנגעראנ-
גער-פלאסטיק אונד שטיקלמאשינען. הויפט-
דעפאראטיר: ווערקשטאטטע פיר אלע נאמשינען
נאהמאשינען אונטער 5 יאהרינע גאראנטיע. פערקויף
נעגען ראטען צו פל. 1.25 פער וואכע אדער פל. 5
פער מאנאט. — אדרעסע:

Karl Herbster, Budapest, Karlsring Nr. 3.

כשר קאזע-גראסהאנדלונג.

איך בעגאכטיגע הערעס דאס פ. ט. פיב-
ליקום, דאס בייא מיר אין בעססער, האלטבארסטער
מוזלטאט אללע גאטטגען מאזע, וויא:

מאזאזע, ליפטווער, גרייער, עמענטהאלער,

אונד קוואזיל

צו האבען זיין. וויכטיגער בייא מיר פאן ארטהאדאק-
סען-ראבבענערן ה כ ש ר י ם בעהופס איגזוכט
איילעגען.

איפטראגע ווערדען בילליגסט נעגען נאכנאה-
מע מיט אויסנאהמע זאמסטאג מאגזין פראמפט
עפפעדיטירט. אכטונגספאל

DAVID DRUCKER, Budapest, Königsgasse 3.

Grabmonumente

דיע עגנע, ווערכע דיא טרויריגע פפליכט
האבען, אהרען טרויערן אהנגע-
שטעלטען גראבשטייגע צו זעטצען
עמפפעהלען ווייר אונזערע אים גאנ-
גען ראנגע בעסטבעקאנגטע גראב-
שטיין-פאבריק, וא ווייר איבער 2000
גראבשטייגע שטעטס פערטיג אם
לאגער האבען, יעלבע צו דען בילליגסטען
פרייזען צו האבען זינד, אונד צייאר:
ראטהער מארמאר פאן 4 גולדען אייזארטס,
שרעטשטע בלאו-גרייגע מארמאר פאן פל. 18
אייזארטס, גראנט-סטעגע אונד פארפיר
אין פערשיעדענען פארבען פאן 60 פל. אייזי.

Monumenten-Fabrick der

ENTREPRISE DES POMPES FUNÈBRES

Budapest. Kerepeschersrasse 63.

דיעזערבע איבערנעמט פערגער דיא איינפיה-
רונג גראסער גראבדענקמאלער נאך איגענען
אדער פאנגעלעגטען פלאנען.
פיר קארעקטע גראווירונג אונד עכטע דייע-
ראטסע פערגאלדונג ווירד גארענטירט.

אייזאלונג דער ראטהזעל אין גו: 76:

I. ד ע ס ד י ט ש ע ן:

דער אלטע מאנן צאהלט 69 יאהרע
זיין זאהן „ 40 „
זיין ענקעל „ 16 „

II. ד ע ר ח י ד ה:

צפיר (בלק בן צפיר). צפירה (אישת משה).

ד ע ר ח י ד ה II.:

פלרש פיל. דש.

ר י כ ט י נ ג ה א ב ע ן ג ע ל א ז ט ע ן:

אללע ד ר י י א ל א ז ט ע ן: דיא הערען יונה
סאלאמאן — קליינזוהן, ישראל נאם — מישקאין, בנימין
יהודא כ"ן ראפאפארט — ערדא-בעניע.

צ ו ו י י א ל א ז ט ע ן: דיא הערען: אראדא
ראזענבוים — מאלייא, מ' פינק אישפשין, אברהם קעפעטש
— קליוזענזוהן, מרדכי נוסמאן — באיטאן, נפתלי נאדדמאן,
ווילהעלם אלעקסאנדער — סטראפקא, סאלאמאן האשאנדער
— טעשען.

דאס ד י י ט ש ע. דיא הערען: בערגער מאר עס
שאנדאר — אמאראוויצא, אברהם שפייער — מאיזלאין,
דוד קאהאן — הוסס, לאזינגער בעלא ב-וויאשאר, שמואל
יעקב וואלד — קרימא, ווייס עס שפשין — דאבכא, אונד
טעפפער זאהן — מיזאגן, ווייס מארקוס ב-מאיזלא,
לעאפאלד פינקל — נעדיזר, ווייספעדר יאקאב — ווע-
באטין, גאלדבערגער לאיש — ש-קאוא, אליעזר צבי סנ"ל
לעווינגער — פעטראשעני, א. ווייזענגרין — זודקי, איזאק
נאם — דאי-וואר, מאקס ראטה, יעקב שלום קלוגער —
ה-סערדאהעלי, ווינגער דאוויד — עלליא. דאמאן לאיש
— עדיק, יצחק דוד ווינקלער, דוד בימאגן — נ-מאיארי,
משה ליפמאן שפעדן — פעפשין, חיים מרדכי כ"ן —
מאטש יענא פראפפר — בערגנטש, דער קליינע מאוס
דייטש — ווייסענגרן, יעקב אונד יחושע וואהלבערג — קיש-
וואדא, אינגאטין מאפפער — נ-מאדלא, ישראל חיים הער-
לינגער מאראטה, אברהם בריך מארטאנוויטש — דעעע-
ליא. דיא פרייליין: יאוויטע קרייזן — ליפפא, ראזענפעלד
ושפני אונד עפטי קרעפלאק, הארפערגעס מארי — פינגי
הלי-נאדבא.

ראנקורז.

ציר בעזעטיגונג דער ششעללע אינעם הערי-
נאנסווייזעס בבאן עיר קומאזלונג (אין דער בוטא-
ווינא) מיט דעם אחדלבען פיקסען געהאלטע פאן
500 פל. א. ו. ווארד דער ראנקורז הערמיט אינגע-
שריעבען. — בעזיעהבער אום דיעזע ششעללע האבען
בען בין לאנגסטענס 15-טען אינגסט 1886 אינדע
ראמפעטענגעגענוכע אן דען הערנגען אונדאעלעטי-
שען גענעראלפערשטאנד, פארשריפטסמאסיג מיט
ششעמפפעל פערזעהען, צו אבערהיבען אונד פאל-
גענדע בעדינגלפע אנגעשריעבען: 1) אינגען פארטל-
בען גענעראלפערשטיין אובער דאס אלטער, וויל ואלבע
פארגעצאנגען ווערדען, דיא אים אלטער פאן 28
בין 40 יאהרען ششעהען; 2) דיא בעפאהיגונגششריי-
נגסטע (הורמנא) פאן בעראנגטען אונד גענאכטעטען
ראבבענען (מרדולים שבומנים); אונד 3) דער מאנ-
דראט זאלל גלייכצייטיג אנגעבען, אב ער דער
דייششען שריפט אונד שפראכע מאכטיג אים, אינגע
הייריגער ציינגסטע בייזוהנגען. — נאך פערלייה דעם
אבינגען בעריכטבטעגע ווערדען קיינע הערארטיגע אינ-
נאבען בעריכטבטעגע ווערדען.

דער איזר. מולטפפפאר ششאנד.

בעאכטענסווערטע פיר דיעזע ווייהנערע אונד

הורבייזענדע קוראנטען אונד קייפליטע.

מיינע ליט 1. מאי פאן דער לייהאנגסטע גר.
5, אין דיא קאנינסאססע נומר. 17 אינערהיהעל-
טע, כ ש ר ר ע ס ט ו ר ר א צ י א ן מיט עלע
נאנטעם שפייזעמאלאן אונד מעהרערען האפ-אונד
נאססענציממערן, עבענערדיג, איך אים 1 שטאקק,
עמפפעהלע איך עיעם דער אין נעזונדעם, הייגעם
הויזעגם, לופטיגעם קוראטיר בעגאנהיגע אונד
מיט גוטען שפייזען אונד גטראנקען רעגעל אונד
מאלידע בעדיענע ווערדען וויל. איך ערזוכע דיא
גענעהטען לעזער, יעלבע דיר פיר מיינע פירמא אינ-
טערעססאנט, דיר דיעזעלבע נאטירען צו וואללען
אים בייא איהרעם הערהערקאמען דאס נאכפרא-
גען אונד זוכען צו עישפאהרען. האכאכטונגספאל

ב. ס ל י י ן

דעסטווייטאטאר אי. זעלבוואארענפאבריק, בודאפעסט
קאנינגסגאססע 17. אים הייז עיס „לאנג פאן אפאלען"

---

*) דיא נאמען דער איינזענדער ווכטיגער לאזונגען וועד-
כע מאך שלוסס דער נאכסטען פרייטאגנומער אונס צו-
קאמען ווערדען ווייד פערפאנגלעכען.

האַשטן. אין דרישטער בעמערקונג, האָט זיך בײדע פערגעגנט דיא האַנדע רעכטן. אונד פערשטאַהלען לאַכטן, אַלס דיא אינגאַנדער פערלײ. סען. דער גײגערגיג בעאַבאַכטער נאַהערט זיך דעם קײפער אונד זאָגט, אַס דעם צײגינער דיא צײגנע צו לאָזען. „זשיגא, דיא בײז געוײסס געפאַסט וואָרדען.“ — „נעראַדע אומגעקעהרט“ — ערוײדערטע זעלבסטבעוואוסט דער אנגעשפּאַנטע, — „דער אַדאַטש האָט מיר דאָס פּפערד בילליג פערקויפט, ווײל עס לאַהם איזט. ער מערקטע אבער נײכט, האָט עס נור דעסהאַלב הונגט, ווײל עס אײנען נאָגעל אַס פּיסע האָט, ווען אַך דען גנטפערנע, האָב אַך אין גזוגדעס, גראַדעס פּפערד אַס 10 גולדען.“ — דער גײגערגיג זוכטע אבער אַך דען צוויישען צײגינער אַך: „אַדאַטש וואָרום האָסט דיא דײן פּפערד אַ בילליג פערקויפט“ — פּראַנטע ער דען וואַהלגעמוטהיגען פערקויפער. — „ווײל עס שטאַקקקרוזס אונד מיינע 5 גולדען ווערטה איזט.“ — אבער אַדאַטש האָסט דיא דען נײכט געגעבען, דאָסס דאָס פּפערד נור דעסהאַלב געהונגט, ווײל עס אײנען נאָגעל אַס פּיסע געהאַבט?“ — „אַ, דאָס וויס אַך בעססער, דען נאָגעל האָב אַך אין דען פּיס הינײנגעשלאָגען, דאַמיט דער קויפער גלײבען זאָלל, דאָס ער מיך פּאַפּפּט.

אַס שגעללסטען אײנזשרען דיא פּרײנען, גלײך נאַך דער ווערבונג דיא גערײטע אונד עס דורך נאַר נײכט לאַנגע, זאָ פּהרען דיא אַך שאָן דאָס מאַמאַנדה.

געדאַנקענשפּלײטער.

וואָס בײגנגט צו עהרען?
זיך מוטהיג וועהרען.
וואָס בײגנגט אין שולדען?
זיך עײג געדולדען.
וואָס מאַכט דיך קלײן:
דער גראָסע שײן.

—

ווען אײנער נײכט וועהט אײס באַזע וועללען,
דעם בעסטע אומזאָנסט אַהר טרײנער בײללען.

—

אין שמאַראַגד איזט אין מענש, דער אײנגעדען צום מוטהאַהרען פאַמט אונד בעלאַדען פאַרזעהט.

—

וועלכער אַרטיקער פּנדעס דיא מײסטען אבנעהמער?
דער הוס (בײם גרוסען).
ווער פּרײס זיך אין דען לעטצטען צײגען?
דער שאַכשפּעלער.

—

אין אײנעם הײנגען גאַסטהוזע, האָט צו מוסט פאַן אנטזעמטשען ענגען בעזוכט איזט, שאַפט אין ווײג מיט באַראַט אונד פאַזט, דער דאַרט עמאַנדען ערוואַרטעט, דען שטוהל אײנעם שטרעגטען אוס, דער עשראַאַמענע מעמטע ווילל זיך עגטשלאָסען, דאָך שאָן שרײט דער שטרענגע: שטוהלגאַנגער! אונזער מעמטע שגערעגעפּאַסט אנטוואָרטעט: אײך אך ערלויבע מיר, מיר פאַר. צושטעללען: מין גנמע איזט אזראַל טרפּענבליה. (איזט טראַטזאַלך געשעהען)

—

וואָ מין פּרײנער, זאָ געבען יעדעס דרעזער ארמען אין אלמאָזען, אבער דאַנן בײדען זאָ מאַנדך וועגנפּשעגס 50 פּרײצער, דאַ מאַכ' אוכס אבער גאַנץ אנדערס: מאַמאַ זאָ אין אַרמער, דאַנן האָבע אַך בײ מיר קען פּרײצעס גערה, אונד פערלאַנגע, דאַס ער מיר פאַן אײנער עערגעגראַפּע 9 גולדען 99 פּרײצער צורקקגעבע. אין דער דרעזער קאַנן ער דאַס נײכט קאַנן ער מיר אבער אַ צורקגעבען, אַ אַ, אַך אַהן עגטשטעט פאַן מײנער טהורה, דענן זיער 10 גולדען האָב, זאָלל נײכט בעסטעלען געהען. (דרעזע מעטהאַדע זאָלל, פערבײטער ווײזע אין דרעזגער פערפאַבער מולליאָ, נאַר בעאַבאַכטען, מאַן הוטע זיך פאַר נאַכאַהמונג.)

דערדער (גיפּטיג צו אײנעם דאַס אדרדרען שײער ערלערנענדען שולער): ווענן אַך דיר אײס דיא דרעסטע האַנד 4 שטאַקקשטרײכע געבע אונד אַך דיא רינגע האַנד עבענאָפּעל, וואָס האָסט דיא דאַנן, דיא עזיר?

שולער (ווײנערליך): געשוואַללענע האַנדע.

—

דאַכטאַר (צו אײנעם זיך אינגעדולדיג געבער. דענדען קראַנקען): אבער וואָס פערהט אַהרען דענן, געסטערן וואָרען דיא אַנאַך פּיסגעלעגעזוגע?“

קראַנקער (אַמעמערנד): „אַ געסטערן וואָר אַך אַך אײנעם אַרטע, אַך וויס נײכט אײנמאַר מעהר וואָ, אונד דא איזט מיר אַך אײנמאַל געוואָרדען, אַך וויס נײכט נײכט אײנמאַל וואָ, אונד דאַס טהוט מיר זאָ וועה, אַך וויס נײכט אײנמאַל וואָ.“

דאַכטאַר: „רעבער פּרײנער, זאָ שיקקען דיא אַן דיא אַפּאַטהעקע אונד דאַסען דיא בראַנגען, אַך וויס נײכט אײנמאַל וואָס. אונד נעהמען דיא דאַס אַן, אַך וויס נײכט אײנמאַר וואָ, דאַנן וועדען דיא געזונד, אַך וויס אבער נײכט וואָנן.“

פּרײטאַג פּאַלליעטאָן.

אַין אבענטײער.

(6-טע פאָרטזעטצונג.)

עס וואָרען אײנעגלקקלײכע שטונדען פּיר בײדע, דיא מײנעם הערצען זאָ טהײער — אבער וואָ זאָללטע עס ענדען? . . . אונד עס ענדעטע שרעקקלך. זאָ פּיעל איך וואַרנטע אונד מאַהנטע, עס הערף מיר נײכטס. וועגן אַך קען לײכט אַן דאָס פּענסטער זעטצען, מאַקקי קאָם דאָך, אונד פּערזואַדעטע מיר אַהרוך דיא שרעקקלײכסטע פערלעגענהײטען. דער אנע דער אײנזעהן וועטשעטע ערלך אונדאַטה — אונד מאַקקי וואַרדע אײנעס אוס מאַרגע נעפאַנגען נעגאַנגען, אַלס נעאַדע דיא פּרײנעסען דעס שרוגדע ציטשטיס. דער סולטאַן ווײסט בײדע. נאַטירלך צוזאַמען, אונד וועהטעטע. ער לעגט דען פּרײנצען אַן אײן טעפּעס נעפאַנגנעס ווערען, אונד בעפאַהל שאָן דענען מאַר, נלטקקלײכעוועטע אהנטע ער אַן מיר נײכט דען ווערעוועלגנען שלוסעל צום נאַנצען נעהמען, אונד אַדדע האַטטע נעטשטענגנאַדען נעגנג, אײס דער אהנטאַטס, אַן דיא דען פאַטטע. דער דיא אײנעגלקען צו, ווערדען, אַלס פּרײן אַדדרען נעגנגען בעשטען, נײכט צו ראַש צו פּרפאַהרען, אונד עטטס מיך צו בעפּראַנגען, אַללען אַך מיטטע פאַראַדזטעטצען, דאַס דער שולטאַן נײכט פּערגעסטען דאַבע, ווײ דאַס דעבען מאַקקאַדס שאָן אײנמאַל אַלס דאַכטע נגנטס פאַן מיר נעפאַרדערט וואָרדען, אונד אַך קאָנגטע דאַהער, וואַללטע אַך מיך נײכט דעס נאַשטען פּערדאַכטע אײנזעטצען אונד דאַמיט מײנען בעטרוגנען אַללע ווײנגנ דוגען. נור דער פאַרזטאַנדע פאַרגעהען. אַלס דער סולטאַן מיך רופען לעט, אַס דאַס אונד קונדע פאַן מיר צו פּראַגען, טטעללטע אַך מיך דער אונבעפאַנגען, גנג דורך אוס אַן ווײג בעאַרטטהיללונגסווײזע אַן, אונד ווײנט נײכטס אַלס אײסטטוס צו אַללאַנגען, אײנעס אַך נאַך בעפּראַנגען דער שטענדיג עקקלאַרטע: מיר זעלבסט ווײ אונגלקקלײכעוועטע אַן דיעזער זאַכע אַללעס דונקעל אונד פּערבאָרגען, אבער בײנגען פּיער וואָנען וועדע אַן ווײטער, אַן פּיעלער פאַן פּערגען דאַנדען קאָמטען. דער דעם סולטאַן אונד אײנער אַללעס אײסטטוס נעבען ווערדע — אַך האַבע דאַמאַלס שאָן פאַן דער אַנדאַר אונד באַסטאַרד נעהאַרט, אונד וואַרטע דיא נײכט נעקאָמטען, האַטטע מאַן אײנען פּיעלער שאָן אײנעגדוווא הערבײנגעשאַפט. פּיר דען סולטאַן מיטטע עס שאָן אײנע אײסטראַדדגנלטיג בעפּרײדונג ווען, דאַזז, נאַכדעם נאַך אַך פּרײ נאַך ווײנען אײנע אנקונפט פּערקונדעט. אַך אבע שאָנען נעגנײא דײנען נאַמען, דײנע טראַבע אונד נעשאַפט אנגעגבען, פּאַרגעס, שטען דען נאַהען אײנשטעלען דורך דיא וויסע בעשטטטע האַטטע אַללעס בײ אײס פּלײנבאַנד אײנגעפּאַסטען אײנע — הי, הי, הי, . . .“ קיכעשנ פּערען הערבײא אַן דיך הײנען.

„אבער וואָס האַטטע אַך דען נײ, צ'פּאַטיי, „פּעיעע?“ פּיעג בעגאַנען, דעס זײנען אַ פּאַבען ווײנ' קראַ, נאַך צו נעפאַללען שטען.

„אַ, דאַס קאָנען אַך דיר אײך נײכט וואָגען,“ לוטטע דיא אנטוואָרט. בעגרײפּע נור דיא ווטואַציאָן — דער פּרײנץ נעפאַנגען אוס טעפּפּטען קערקער — דיא פּרײנצעסען פּרײנץ נעפאַנגען אוס טעפּפּטען קערקער — דיא פּרײנצעסען פערשטאַכטענד פאַר קומטער אונד בעוואָרנגנס — דער סולטאַן וועטענד אַך מאַקקי, אײנעליך אײבער אײדא, פערדאַכט הענגנד אַך מיך — אונד אַללעס דיעזעס זאָללטע דיא אבהעלפען, דען אײנעקעל דאַווערד אונס לײכט ווען. דיא פּרײנצעסען אַן דעם ווערענטטיג צו פּרײדיגען, אונד מיך אַיס דער קלעמטע רעטטען.“

„נון וואָהראַפּפּטיג, דאַס איזט נאַר פּיעל אַך אײנמאַל . . . . אונד וואָרוך זאָלל אַך דיעס אַללבערגנען, דענקסט דיא?“

„וואָרוך, דאַס דער סולטאַן דיך פּיר דען ווײזעסטען, דער צוקונפּפּ מײסטער גלײך סאַלאָמאָ האַלט, פּערקונדעט ווען לאַנגער צײט דורך מיר, דעסטען אַפּאַיזטאַנונג זאָ נאַלטענד אַן פּרפּלײנט נעגאַנגען . . .“

„וואָ צור זאַכע, פּאַרעכט פּרדע אַך דיך צום פּרײנצען.“

„צום פּרײנצען? אַך דענקע ער איזט אַס קערקער?“

„קינד, בין אַך דען נײכט אַסטראָאַנג? מוס אַך אַלס זאָלכער נײכט אַללע שלוסעוועגקע, נאַנג אונד דאַנער דעס פּרײאַלס קענגען וועא קײנער אַנכט? קורץ, אַך פּרדע דיך צו אַהם, דאַסט דיא אײס נעגײטעסט אַהן קענגסט, אונד דעם סולטאַן דעם צו בעווײזען פּרדמאַנס. אַבשאָן ער פּאַאַיזטעטעט, דאַס דיא אַהן נײ נעזעהען — מ אַרגע פּרדע דאַ אַר דען הערדשער נעפּרדט . . . נון וועה, אײנעס אײבערגרפּפּט אַך בײא אַהן נאַך דיא לעבען צו זײנער מאַכטע: דיא לעבע צו זיך זעלבסט. פּרדע אײנעס נײכט ער זעלבסט זײנע מאַכטער הן: זיך זעלבסט צו רעטטען. וואָהראַן אַן דעזעס זײנגע מוס דיא אַהם פּרדכט מאַכען אונד פּרדשפּרעכען נעבען. ! ! ! א ? דאַס מוס דיר דער נײטס אײנגעבען אַן דער נאַכען שטונדע. יעטטע צו אַנזעהע נעפאַנגענען פּרדנצען, דענן דיא צײט פּרדנצען. אונד באַלד ווערד דער מאָרגען אנגעבען.“

פּרדנצען פּרדרטע נון בעגאַמען דענזעלבען ווײנ, דען ער צום צוטטער דעקזעלבען נעגאַנגען, באַלד נעלאַנגטען דיא אַן דיא קערקרפּפּאַרטע: דעקטמאַל אַפּפּטעט פּרדנצען דיא אַפּפּאַרט מיט אײנעס שלוסעל, אונד דיא טאַטען אַן דען קערקער אײן, דיא דיא דען פּרדנצען אַן אַס פּרדטען, אונגעגעטטעט אַן דיא מיטע, הונגעטטעט אײך אײנעס אַפּקקי, אונד אַללעס דיעזעס זאָללטע דיא אבהעלפען, דען אײנעקעל דאַווערד אונס לײכט ווען. דיא פּרדנצעסען אַן דעם ווערענטטיג צו פּרדנצען, אונד דעם ווערענטטיג צו פּרדנצען, אונד מיך אַיס דער קלעמטע רעטטען.“

„נון וואָהראַפּפּטיג, דאַס איזט נאַר פּיעל אַך אײנמאַל . . . . אונד וואָרוך זאָלל אַך דיעס אַללבערגנען, דענקסט דיא?“

„וואָרוך, דאַס דער סולטאַן דיך פּיר דען ווײזעסטען, דער צוקונפּפּ מײסטער גלײך סאַלאָמאָ האַלט, פּערקונדעט ווען לאַנגער צײט דורך מיר, דעסטען אַפּאַיזטאַנונג זאָ נאַלטענד אַן פּרפּלײנט נעגאַנגען . . .“

„וואָ צור זאַכע, פּאַרעכט פּרדע אַך דיך צום פּרײנצען.“

„צום פּרײנצען? אַך דענקע ער איזט אַס קערקער?“

„קינד, בין אַך דען נײכט אַסטראָאַנג? מוס אַך אַלס זאָלכער נײכט אַללע שלוסעוועגקע, נאַנג אונד דאַנער דעס פּרײאַלס קענגען וועא קײנער אַנכט? קורץ, אַך פּרדע דיך צו אַהם, דאַסט דיא אַס אַס נעגײטעסט אַהן קענגסט, אונד דעם סולטאַן דעם צו בעווײזען פּרדמאַנס. אַבשאָן ער פּאַאַיזטעטעט, דאַס דיא אַהן נײ נעזעהען — מ אַרגע פּרדע דאַ אַר דען הערדשער נעפּרדט . . . נון וועה, אײנעס אײבערגרפּפּט אַך בײא אַהן נאַך דיא לעבען צו זײנער מאַכטע: דיא לעבע צו זיך זעלבסט. פּרדע אײנעס נײכט ער זעלבסט זײנע מאַכטער הן: זיך זעלבסט צו רעטטען. וואָהראַן אַן דעזעס זײנגע מוס דיא אַהם פּרדכט מאַכען אונד פּרדשפּרעכען נעבען. ! ! ! א ? דאַס מוס דיר דער נײטס אײנגעבען אַן דער נאַכען שטונדע. יעטטע צו אַנזעהע נעפאַנגענען פּרדנצען, דענן דיא צײט פּרדנצען. אונד באַלד ווערד דער מאָרגען אנגעבען.“

פּרדנצען פּרדרטע נון בעגאַמען דענזעלבען ווײנ, דען ער צום צוטטער דעקזעלבען נעגאַנגען, באַלד נעלאַנגטען דיא אַן דיא קערקרפּפּאַרטע: דעקטמאַל אַפּפּטעט פּרדנצען דיא אַפּפּאַרט מיט אײנעס שלוסעל, אונד דיא טאַטען אַן דען קערקער אײן, דיא דיא דען פּרדנצען אַן אַס פּרדטען, אונגעגעטטעט אַן דיא מיטע, הונגעטטעט אײך אײנעס אַפּקקי, אונד אַללעס דיעזעס זאָללטע דיא אבהעלפען, דען אײנעקעל דאַווערד אונס לײכט ווען. דיא פּרדנצעסען אַן דעם ווערענטטיג צו פּרדנצען, אונד דעם ווערענטטיג צו פּרדנצען, אונד מיך אַיס דער קלעמטע רעטטען.“

„וואָ, דאַס קאָנען אַך דיר אײך נײכט וואָגען,“ לוטטע דיא אנטוואָרט. בעגרײפּע נור דיא שטואַציאָן — דער פּרדנצ, געפאַנגען אוס טעפּפּטען קערקער — דיא פּרדנצעסען פּרדנצ, געפאַנגען אוס טעפּפּטען קערקער — דיא פּרדנצעסען פערשטאַכטענד פאַר קומטער אונד בעוואָרנגנס — דער סולטאַן ווטטענד אַך מאַקקי, אײנעליך אײבער אײדא, פערדאַכט הענגנד אַך מיך — אונד אַללעס דיעזעס זאָללטע דיא אבהעלפען, דען אײנעקעל דאַווערד אונס לײכט ווען. דיא פּרדנצעסען אַן דעם ווערענטטיג צו פּרדנצען, אונד דעם ווערענטטיג צו פּרדנצען, אונד מיך אַיס דער קלעמטע רעטטען.“

„נון וואָהראַפּפּטיג, דאַס איזט נאַר פּיעל אַך אײנמאַל . . . . אונד וואָרוך זאָלל אַך דיעס אַללבערגנען, דענקסט דיא?“

„וואָרוך, דאַס דער סולטאַן דיך פּיר דען ווײזעסטען, דער צוקונפּפּ מײסטער גלײך סאַלאָמאָ האַלט, פּערקונדעט ווען לאַנגער צײט דורך מיר, דעסטען אַפּאַיזטאַנונג זאָ נאַלטענד אַן פּרפּלײנט נעגאַנגען . . .“

„וואָ צור זאַכע, פּאַרעכט פּרדע אַך דיך צום פּרײנצען.“

„צום פּרײנצען? אַך דענקע ער איזט אַס קערקער?“

„קינד, בין אַך דען נײכט אַסטראָאַנג? מוס אַך אַלס זאָלכער נײכט אַללע שלוסעוועגקע, נאַנג אונד דאַנער דעס פּרײאַלס קענגען וועא קײנער אַנכט? קורץ, אַך פּרדע דיך צו אַהם, דאַסט דיא אַס אַס נעגײטעסט אַהן קענגסט, אונד דעם סולטאַן דעם צו בעווײזען פּרדמאַנס. אַבשאָן ער פּאַאַיזטעטעט, דאַס דיא אַהן נײ נעזעהען — מ אַרגע פּרדע דאַ אַר דען הערדשער נעפּרדט . . . נון וועה, אײנעס אײבערגרפּפּט אַך בײא אַהן נאַך דיא לעבען צו זײנער מאַכטע: דיא לעבע צו זיך זעלבסט. פּרדע אײנעס נײכט ער זעלבסט זײנע מאַכטער הן: זיך זעלבסט צו רעטטען. וואָהראַן אַן דעזעס זײנגע מוס דיא אַהם פּרדכט מאַכען אונד פּרדשפּרעכען נעבען. ! ! ! א ? דאַס מוס דיר דער נײטס אײנגעבען אַן דער נאַכען שטונדע. יעטטע צו אַנזעהע נעפאַנגענען פּרדנצען, דענן דיא צײט פּרדנצען. אונד באַלד ווערד דער מאָרגען אנגעבען.“

פּרדנצען פּרדרטע נון בעגאַמען דענזעלבען ווײנ, דען ער צום צוטטער דעקזעלבען נעגאַנגען, באַלד נעלאַנגטען דיא אַן דיא קערקרפּפּאַרטע: דעקטמאַל אַפּפּטעט פּרדנצען דיא אַפּפּאַרט מיט אײנעס שלוסעל, אונד דיא טאַטען אַן דען קערקער אײן, דיא דיא דען פּרדנצען אַן אַס פּרדטען, אונגעגעטטעט אַן דיא מיטע, הונגעטטעט אײך אײנעס אַפּקקי,